

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1216216836
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1216216836.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v sporovej veci žalobkyne: J. L., C..Č.. XXXXXX/XXXX, F. L. XX, F., zastúpená URBAN s.r.o., advokátska kancelária, Slanská Huta 77, Košice- okolie, adresa na doručovanie Račianska 69/B, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653, Tomášikova 48, Bratislava, zastúpený AK Mária Grochová a partneri s.r.o., IČO: 36 863 017, Bočná 10, Košice, o zaplatenie 8.470,40 eur s príslušenstvom a iné, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 2. októbra 2017 č.k. 13Csp 71/2016-318 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa proti žalovanému domáhala zaplatenia sumy 8.470,40 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti viacerých zmluvných podmienok a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Uplatňovaný nárok žalobkyňa odôvodnila tým, že dňa 6.11.2008 so žalovaným uzavrela zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len "zmluva o úvere"), pričom sa jednalo zo strany žalovaného o vopred predpripravenú formulárovú zmluvu, bez možnosti pripomienkovania z jej strany. Zmluva o úvere má podľa nej nepochybne charakter zmluvy spotrebiteľskej. Titulom zmluvy o úvere uhradila dlžnú istinu vo výške 7.800,57 eur a na poplatkoch, úrokoch a úrokoch z omeškania čiastku 8.470,40 eur. Žalovaný ako podnikateľ nezahrnul podľa nej do RPMN poplatok za správu úveru, ktorý bol v roku 2008 vo výške 60,-Sk mesačne, od roku 2009 do 30.10.2010 vo výške 1,99 eur a od 31.10.2010 vo výške 2,99 eur. Rovnako do RPMN nezahrnul poplatok za spracovanie úveru vo výške 189,17 eur. Okrem toho úverovú zmluvu označila za rozpornú s § 4 ods. 3 a § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z., nakoľko neobsahuje vyčíslenie a uvedenie všetkých 119 mesačných splátok a neobsahuje detailné členenie každej jednej mesačnej splátky na istinu, úrok, poplatok. Zmluvu o úvere preto považovala za bezúročnú a bez poplatkov. Rovnako je podľa nej v zmluve nesprávne uvedená priemerná hodnota RPMN. V súvislosti s prezentovaním svojho právneho názoru poukázala žalobkyňa na rozhodnutie KS v Trenčíne sp. zn. 6Co 523/2014 zo dňa 25.6.2014, v zmysle odôvodnenia ktorého, účelu úpravy spotrebiteľského práva zodpovedá len taký výklad § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z., ktorý každý z údajov vyjadrených v zákone slovami "výška, počet, termíny splátok" sa viaže ku každej z tam uvedených položiek, teda k istine, ako aj úrokom a tiež k poplatkom. Uvedený účel nespĺňa zmluva, ktorá neobsahuje aj vyčíslenie výšky splátok istiny, výšky splátok úrokov a výšky splátok iných poplatkov.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, keď zdôraznil povinnosť žalobkyne tvrdiť rozhodné skutočnosti a označiť dôkazy na ich preukázanie, pričom opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno podľa neho nahradiť odkazom na označené dôkazy. Považoval za potrebnú existenciu plnenia, o ktorom sa tvrdí, že bolo poskytnuté bez právneho dôvodu, keď nestačí podľa neho tvrdiť, že na poplatkoch, úrokoch a úrokoch z omeškania zaplatila celkovo sumu 8.470,40 eur, nakoľko tieto boli splácané mnohými platbami. Vzniesol námietku premlčania uplatňovanej pohľadávky. Žalovaný nesúhlasil s argumentáciou žalobkyne vo všeobecnosti, pričom zdôraznil, že zmluvnou stranou v spornej zmluve bola nielen žalobkyňa, ale na strane dlžníka vystupoval aj p. R. L.. Označil za nepravdivé tvrdenie žalobkyne, že údaj o RPMN v sebe neobsahuje zahrnutie poplatku za správu úveru a za spracovanie úveru, keď tieto položky podľa neho do výpočtu zahrnuté boli, pričom v zmluve bola jasne a zrozumiteľne určená výška splátok, ich počet, periodicita a splatnosť, okrem toho spolu so zmluvou bol žalobkyňi odovzdaný plán anuitných splátok, v ktorom sú zreteľne uvedené výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov. Ďalej mal za nepravdivé tvrdenie o uvedení nesprávnej priemernej hodnoty RPMN.

3. Žalobkyňa v ďalšom písomnom vyjadrení namietala, že žalovaný vo svojom vyjadrení nepodal žiadne skutkové ani vecné tvrdenia a vyjadrenia. Mala za to, že osvedčila priložením výpisov z účtu ako aj samotnou úverovou zmluvou nesprávnosť určenia RPMN v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný sa podľa nej nevyjadril ku skutočnosti, že do výpočtu RPMN nezahrnul poplatok za správu úveru. Rovnako sa nevyjadril ani k ďalším nosným argumentom žalobkyne, že v detailnom členení poplatkov nie je uvedený poplatok za správu úveru. Žalovaný preto podľa nej zmeškal prostriedok procesnej obrany voči žalobe s poukazom na sudcovskú koncentračnú zásadu. Opomenul sa tiež vyjadriť k označeným súdnym rozhodnutiam, ktorými žalobkyňa podložila uplatňovaný nárok. Žalovaným vznesenú námietku premlčania považoval za neurčitú, nezrozumiteľnú, nakoľko nie je zjavné, z akej konkrétnej čiastky, za aké konkrétne obdobie a vo vzťahu k akým konkrétnym platbám, konkrétne k akej konkrétnej splátke istiny a v akej výške, či k akej konkrétnej splátke úroku a v akej výške, či k akej konkrétnej splátke poplatkov a v akej konkrétnej výške a za aké celkové obdobie počítané od akej konkrétnej doby, sa písomne vznesená námietka žalovaného má vzťahovať. Rovnako neuviedol, za akú dobu späťne vznáša námietku premlčania, keď pre spotrebiteľa platí 4 ročná premlčacia doba s poukazom na § 52 a nasl. OZ v nadväznosti na § 54 ods. 2 OZ. Žalovaný neuviedol, ku akým konkrétnym splátkam vznáša námietku premlčania. Dala do pozornosti, že v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že sa musí aplikovať výklad pre spotrebiteľa priaznivejší, čo znamená, že najprv sa na platenú sumu platieb podľa zmluvy použije dlžná istina a až následne sa použijú na úroky a poplatky, tieto sa preto dostávajú až na samotný koniec platieb po splnení dlžnej istiny. Rovnako považoval žalovaným písomne vznesenú námietku premlčania za rozpornú s dobrými mravmi. Ďalej žalobkyňa zdôraznila, že žalovaný inkasoval, napriek neexistencii príslušného ustanovenia v zmluve, poplatok za správu úveru, ktorý bol do roku 30.9.2010 vo výške 1,99 eur a následne vo výške 2,99 eur, ktorý nie je uvedený v úverovej zmluve a ani v tejto vyčíslený. Tento poplatok nebol nikdy zahrnutý do výpočtu RPMN. Úverová zmluva nikde neobsahuje vo svojom texte ani výšku a ani počet a ani termíny splátok iných poplatkov vo výške 2,99 eur mesačne počnúc 31.10.2010. Podľa názoru žalobkyne v tomto prípade nemožno aplikovať závery rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C-42/15. Žalovaným predložený plán anuitných splátok ako listinný dôkaz podľa nej osvedčuje jedine to, že žalobkyňa nikdy tento plán nepodpísala a nikdy s týmto nebola oboznámená. V písomnom podaní zo dňa 6.2.2017 žalobkyňa zopakovala svoju argumentáciu ohľadne absencie členenia splátok na konkrétnu výšku mesačnej splátky istiny a na konkrétnu výšku mesačnej splátky úroku a poplatkov, keď poukázala na odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co 256/2013, podľa ktorého logickým a teleologickým výkladom zákona o spotrebiteľských úveroch možno dospieť k jednoznačnému záveru, že zo zmluvy musí vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov, pokiaľ tieto nemajú byť splatené jednorázovo. Obdobne vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 6.3.2017 poukázala na závery Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 178/2014.

4. Žalovaný reagoval na skutkovú a právnu argumentáciu žalobkyne v písomnom vyjadrení zo dňa 29.3.2017 tak, že žalobkyňa nebola jediným dlžníkom zo zmluvy o úvere, popri nej figuroval ako dlžník aj p. R. L.. Keďže predmetom žaloby je údajné bezdôvodné obohatenie banky a žalobkyňa z neho vyvodzuje svoje právo, považoval za jej základnú procesnú povinnosť predniesť skutkové tvrdenia, kedy a koľko práve ona splatila na poskytnutý úver. Takéto tvrdenia však zo strany žalobkyne v konaní produkovať nevidel. Mal za to, že žalobkyňa nespĺnila v konaní povinnosť tvrdenia. Ak by žalobkyňa riadne špecifikovala jednotlivé plnenia, ktoré podľa nej zakladajú bezdôvodné obohatenie, mohol by žalovaný procesne reagovať stotožnením námietky premlčania s konkrétnymi tvrdenými plneniami žalobkyne. K tvrdeniu žalobkyne, že v údají o RPMN nie je zahrnutý poplatok za správu úveru vo výške

2,99 Eur, inkasovaný až od 31.10.2010, žalovaný poukázal na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z.z., kedy zmluva musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady v čase uzatvorenia zmluvy, pričom v zmysle písm. a) v prílohe č. 1 k zákonu RPMN sa vypočíta v čase, keď sa uzatvára zmluva. V čase uzavretia zmluva obsahovala správny výpočet RPMN. Žalovaný poukázal na záver Národnej banky Slovenska, ktorým táto reagovala na podanie žalobkyne. V liste zo dňa 11.1.2017 Národná banka Slovenska konštatovala, že hodnota RPMN bola v zmluve vyčíslená správne, rovnako ako hodnota priemernej RPMN, formulácia uzavretej zmluvy umožňuje bez ťažkostí žalobkyni identifikovať presné dátumy splátok a zmluva nemusela obsahovať náležitosť o členení dojednanej splátky na istinu a príslušenstvo. Dňa 30.6.2016 adresovala žalobkyňa banke žiadosť o predčasné splatenie úveru, na základe ktorej jej bol vyčíslený zostatok úverového záväzku, ktorý následne dňa 30.6.2016 aj splatila. Pri tejto príležitosti nevzniesla žiadne námietky voči výške svojho záväzku.

5. V ďalších písomných podaniach žalobkyňa poplatok za správu úveru a poplatok za spracovanie úveru podľa zmluvy mala za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keď s týmto názorom sa mali stotožniť aj viaceré súdy Slovenskej republiky, ktoré si osvojili nemeckú názorovú líniu, vyjadrenú v rozhodnutí Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe z 3.5.2010 sp. zn. AZ 17 U 192/2010, v ktorom sa konštatuje, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné, nakoľko ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Od žalobkyne ako spotrebiteľa nie je možné navyše žiadať, aby znášala aj náklady za spracovanie úveru, ergo poplatok za spracovanie úveru. Zo zmluvy nemal za zrejmé, aké skutočné plnenie žalobca ako spotrebiteľ dostáva od žalovaného, za ktoré má zaplatiť poplatok za spracovanie úveru a poplatok za jeho správu, preto tieto poplatky považovala za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne rozhodol aj Bundesgerichtshof zo 7.6.2011 č. AZ XI ZR 388/10, ktorého záver je právne záväzný aj pre túto vec, keďže ide o ochranu spotrebiteľa, ktorá sa vykladá v kontexte úniijného práva euro-konformne. Podľa právneho názoru tohto súdu poplatok za vedenie účtu nemá povahu odplaty za konkrétnu zmluvnú službu poskytovanú bankou, a preto nepredstavuje dojednanie týkajúce sa ceny. Vedenie úverového účtu nepredstavuje samostatnú odplatnú službu banky klientovi, naopak slúži výhradne záujmom banky. Taktiež žalobkyňa poukázala aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenburgu z 21.6.2006 č.k. 7U 17/06, v zmysle ktorého poplatky za vydanie kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné. Žalobkyňa ďalej zdôraznila, že mimoriadna splátka vo výške 3.225,74 eur zo dňa 30.6.2016 ako de iure a de facto dohoda o predčasnej splatnosti zmluvy, musí mať obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebnom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 ku dňu 30.6.2016. Zaplatením mimoriadnej splátky malo dôjsť k uzavretiu dodatku k zmluve o úvere zo dňa 6.11.2008, ktorý je svojím charakterom zmluvou a ako taký musí spĺňať rovnaké náležitosti ako samotná zmluva. V dôsledku dohody zmluvných strán o úhrade úveru formou mimoriadnej splátky došlo podľa nej k predčasnému splateniu úveru, čím sa zmenili obligatórne náležitosti zmluvy o úvere ako spotrebiteľskej zmluvy a ako zmluvy o spotrebnom úvere, ktoré v tomto prípade neboli nikde zafinované. Tento dodatok nemal písomnú formu, čím nebolo dodržané ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Z dôvodu absencie písomnej formy dodatku neboli dodržané aj ďalšie obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebnom úvere. Absentuje údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, uvedenie celkových nákladov spotrebiteľa po zohľadnení dohody o predčasnom splatení úveru mimoriadnou splátkou. Nebolo zohľadnené ani to, že v prípade ak došlo k zmene nákladov, mení sa aj výška RPMN, ktorú rovnako žalovaný do zmluvy neuviedol. Tým, že absentuje údaj o novej výške RPMN, platným údajom o výške RPMN by mal byť údaj uvedený v zmluve o splátkovom úvere zo dňa 6.11.2008, teda 19,89%. Takto uvedená výška RPMN je však podľa nej nesprávna, nakoľko je vyššia ako by mala byť výška RPMN, ak by bola uvedená v dodatku a zohľadňovala zmeny súvisiace s predčasným splatením úveru mimoriadnou splátkou vykonanou dňa 30.6.2016. Tým Poštová banka podľa nej zavádzala spotrebiteľa a uvedenie takéhoto údaju považovala za potrebné hodnotiť tak, ako keby údaj RPMN nebol uvedený. Za ďalší absentujúci údaj považovala uvedenie, akú konkrétnu výšku zo sumy mimoriadnej splátky tvorila istina, úroky, poplatky či zmluvné pokuty, keď v dodatku nie je uvedený ani údaj o priemernej hodnote RPMN ku dňu uzavretia dohody o predčasnom splatení úveru. Tvrdila, že v dôsledku uzavretia dohody o predčasnom splatení úveru formou mimoriadnej splátky došlo aj k zmene doby trvania zmluvy o úvere a zmene termínu jeho konečnej splatnosti. Zmena tejto skutočnosti nebola nikde zohľadnená, čím absentuje ďalšia obligatórna náležitosť dodatku. Vzhľadom na neuvedenie povinných zákonných náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 písm. k), l), z), f) zákona č. 129/2010 Z.z. označila zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Žalobkyňa ďalej uviedla, že predložila výpisy z účtu, ktoré zachytávajú prehľad úhrady jednotlivých splátok za obdobie od 5.11.2008 do 30.6.2016. Za

obdobie od 5.11.2008 do 31.12.2008 uhradila splátky vo výške 421,20 eur (12.689,20 Sk), za obdobie od 1.1.2009 do 16.9.2011 vo výške 4.449,80 eur, za obdobie od 17.9.2011 do 31.12.2011 vo výške 566,64 eur, za obdobie od 1.1.2012 do 31.12.2012 vo výške 1.713,12 eur, za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013 sumu 1.694,83 eur, za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014 vo výške 1.679,88 eur, za obdobie od 1.1.2015 do 31.12.2015 vo výške 1.679,88 eur a za obdobie od 1.1.2016 do 30.6.2016 vo výške 4.065,68 eur. Celkovo uhradila žalovanému sumu 16.271,03 eur. Žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 7.800,57 eur. Zvyšok 8.470,46 eur (16.271,03 eur - 7.800,57 eur) predstavuje plnenie, na ktoré nemal žalovaný podľa nej právny nárok a ide o bezdôvodné obohatenie. Dodala ďalej, že spoludlžník z úverovej zmluvy R. L. zomrel dňa XX.X.XXXX, teda pred podaním žaloby. Poukázala na ustanovenie § 566 ods. 2 OZ, kedy pri čiastočnom plnení dluhu sa plnenie započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak, preto podľa nej jednotlivými splátkami mali byť uhrádzané najskôr sumy istiny až potom úroky a poplatky, keď uvedené podľa nej konštatoval aj Krajský súd v Prešove sp. zn. 20co 144/2014, s tým, že v rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C 387/2012-90 zo dňa 19.2.2014 tento vyhlásil podmienku obsiahnutú v zmluve o spotrebiteľskom úvere, v ktorej dlžník súhlasí, že z došlých súm veriteľ najskôr uhradí splatné poplatky a náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu a to v tomto poradí, za neprijateľnú. Poukázala na podľa jej názoru nutnosť výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. v prospech spotrebiteľa. Poukázala na viaceré rozhodnutia súdov SR a ČR, ktoré zdôrazňovali nemožnosť výkladu obsahu zmluvného dojednania v rozpore s jazykovým prejavom. Rovnako v prípade použitia pojmov a formulácií, ktoré možno vykladať rozdielne, považovala za spravodlivé vykladať ich v neprospech toho, kto ich zakotvil do zmluvy. Aj na základe vyššie uvedeného zotrvala na svojom názore, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, nakoľko neobsahovala identifikáciu výšky istiny, výšky úroku a poplatkov, pričom ustanovenie upravujúce túto povinnosť má kogentný charakter. Kogentné právne normy v právnom štáte platia a musia byť vykladané výlučne v prospech spotrebiteľa. Takýmto spôsobom odôvodnili svoje rozhodnutia aj krajské sudy v Prešove, Trenčíne a Žiline. Rozsudok súdneho dvora EU vo veci C-42/15 sa zaoberá výkladom Smernice EP a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 a to konkrétne výkladom a interpretáciou čl. 10 ods. 2 písm. h) a i). Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ pri výklade smerníc neumožňuje slovenskému súdu urobiť výklad "contra legem" a ak Súdny dvor rozhodne o nesprávnej aplikácii či o nesprávnej transpozícii príslušnej smernice do národného práva, tak takéto porušenie musí odstrániť národný štát zmenou legislatívy. Nie je teda možný podľa nej výklad, kedy by národný súd vyložil národné právo v priamom rozpore s textom národného zákona s poukazom na príslušné rozhodnutie Súdneho dvora EU. Aj v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25co 121/2015 zo dňa 13.1.2016 smernica je záväzná pre členský štát, ktorému je určená, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť. Pokiaľ sa štátne orgány nestotožňujú so znením zákona, v právnom štáte je vždy potrebné využívať iba legálne prostriedky vedúce k zániku jeho platnosti alebo účinnosti, či už cestou zákonodarcu alebo Ústavného súdu, ale nie je možné tento zákon počas jeho platnosti a účinnosti neakceptovať. Kým nerešpektovanie princípu neznalosť zákona neospravedlňuje v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne. Z uvedených úvah mala žalobkyňa za to, že v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny úrokov a iných poplatkov a nepostačuje len súhrn splátok istiny úrokov a iných poplatkov. Slovenská republika išla nad rámec článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES a do národného práva zaviedla § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001. Gramatické znenie článku 10 ods. 2 h) Smernice 2008/48/ES (zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa) je diametrálne odlišné od gramatického znenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. (výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov). Ani rozsudok Súdneho dvora EÚ nemôže svojím rozhodnutím, bez predchádzajúcej zmeny kogentnej zákonnej národnej právnej úpravy založiť prípustnosť výkladu contra legem, lebo tento je v rozpore s princípom právneho štátu. Okrem toho rozsudok Súdneho dvora EÚ uvádza, že článok smernice 2008/48 č.23 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice, táto sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Žalobkyňa zdôraznila nemožnosť použitia právneho záveru Súdneho dvora EU vo veci C-42/15 zo dňa 9.11.2016 na toto konanie, nakoľko súdny dvor v tomto prípade nikdy nevykladal ani neaplikoval zákon č. 258/2001 Z.z., na čo ani nemá právomoc. Smernica nemôže sama o sebe ukladať povinnosti jednotlivcovi a ustanovenia smernice teda nemôžu byť ako také voči jednotlivcovi uplatňované. Unijná povinnosť k eurokonformnému výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem. Slovenská republika prijala vlastnú právnu úpravu, presahujúcu článok 10 ods. 2 písm. h) a ods. 2

písm. i) Smernice 2008/48/ES a to cez § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. Národná právna úprava neumožňuje pri kogentnej právnej norme výklad contra legem, naopak stanovuje v zmysle § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka povinnosť výkladu v prípade pochybností o obsahu spotrebiteľských zmlúv v prospech spotrebiteľa. Ďalšie rozšírenie právnej argumentácie žalobkyne spočívalo v tom, že podľa jej názoru, jednostranným navýšením poplatku za spracovanie úveru, došlo aj k zmene údaju o celkových nákladoch, ktoré bol spotrebiteľ povinný v súvislosti s poskytnutým úverom zaplatiť, čím žalovaný klamal a zavádzal spotrebiteľa o výške celkových nákladov a výške celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný uhradiť v súvislosti s poskytnutým spotrebiteľským úverom. Zo strany žalovaného došlo podľa nej k jednostrannému navýšeniu zo sumy 1.99 eur na 2,99 eur mesačne bez toho, aby takéto navýšenie bolo dohodnuté v zmluve a navyše žalobkyňa nebola o tomto navýšení ani informovaná. Namietala ďalej správnosť tvrdenia žalovaného, že žiadosťou o predčasné splatenie úveru a jeho úhrada, znamená zo strany žalobkyne uznanie záväzku, keď takéto tvrdenie nemá podľa nej žiadnu oporu v právnej úprave.

6. Na pojednávaní konanom dňa 3.7.2017 právny zástupca žalobkyne žiadal o pripustenie zmeny petitu žaloby tak, že okrem zaplatenia sumy 8.470,40 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.470,40 eur odo dňa 21.10.2016 do zaplatenia, sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala určenia, že poplatok za správu úveru, ktorý bol ku dňu 6.11.2008 vo výške 60,-Sk/mesačne a súčasne, ktorý bol za obdobie od 1.1.2009 do 30.9.2010 vo výške 1,99 eur predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa Občianskeho zákonníka a tak je neplatný, určenia, že poplatok za spracovanie úveru účinný dňa 6.11.2008 vo výške 5.699,-Sk (189,17 eur) predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa Občianskeho zákonníka a tak je neplatný a určenia, že poplatok za správu úveru účinný odo dňa 31.10.2010 vo výške 2,99 eur predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa Občianskeho zákonníka a tak je neplatný. Súd prvej inštancie na pojednávaní takto navrhnutú zmenu petitu žaloby uznesením pripustil. Neprijateľnosť žalovaných obchodných podmienok je podľa žalobkyne daný tým, že zaplatením poplatku za správu úveru a za spracovanie úveru došlo k tomu, že RPMN je určený v zmluve nesprávne a to v neprospech spotrebiteľa, tieto poplatky neboli so žalovanou individuálne dojednané a za ich zaplatenie nedostala žalobkyňa žiadne vecné plnenie. Okrem toho poplatok za správu úveru vo výške 2,99 eur nebol nikdy v čase uzavretia zmluvy ani počas jej trvania so žalobkyňou individuálne dohodnutý. Bol jej nanútený a žalovaný si ho jednostranne navýšil. S účinnosťou od 31.10.2010 je zmluva bezúročná a bez poplatkov, lebo tento navýšený poplatok (činiaci rozdiel 1,-euro) nebol zahrnutý do celkových nákladov na výpočet spotrebiteľského úveru, ani do RPMN, pričom jeho nezahrnutie sa prejavilo v tom, že RPMN bola určená nesprávne a v neprospech spotrebiteľa. Poplatok vo výške 2,99 eur v zmluve nikde uvedený nebol, bolo povinnosťou žalovaného uzavrieť so žalobkyňou dodatok, tak, aby tento obsahoval všetky náležitosti vyžadované právnou normou. Poukázala na ustálenú judikatúru súdov Slovenskej republiky, podľa ktorej výška poplatku v spotrebiteľskej zmluve nikdy nemôže byť uvedená jednostranne v zmluvných podmienkach, bez toho, aby klient tieto podpísal a tým ich akceptoval. Nahradenie určitej časti zmluvy všeobecnými obchodnými podmienkami mala za možné, ale len v nepodstatnej časti zmluvy. Spotrebiteľský dokument podľa nej síce môže byť na viacerých listinách, ale tieto musia byť podpísané oboma zmluvnými stranami, inak nie je zachovaná písomná forma.

7. Právny zástupca žalovaného zotrval na tvrdení, že žalobkyňa nepredniesla dostatočne určité skutkové tvrdenia, ktoré by sa týkali jej plnení voči žalovanému. Vo vzťahu k platbám, vrátenia ktorých sa v konaní domáha, neuvádza kto platil, kedy platil, koľko a komu platil a akým spôsobom bolo zaplatené. Tvrdenie žalobkyne, že v zmluve sa nenachádza správny údaj o výške RPMN a priemernej výške RPMN, označil za nepodložený relevantným dôkazom. Čo sa týka argumentácie o nutnosti rozdelenia splátky na výšku istiny, úrokov a poplatkov, právny zástupca žalovaného poukázal na odôvodnenie rozsudku Súdneho dvora EÚ č. 3-42/15, ktorý v č. 63 uvádza, že tvrdosť sankcií musí byť primeraná závažnosti porušení, ktoré postihujú, a to najmä zabezpečením odrádzajúceho účinku, pričom musia rešpektovať všeobecnú zásadu proporcionality. Žaloba podľa neho predstavuje zásah do jeho ústavne garantovaných práv, a to práva vlastníť majetok a zásah do slobody podnikania, vo vzťahu ku ktorej sa ÚS SR vyjadril, že k nej patrí aj právo na dosahovanie zisku. Akcentoval, že v spornej zmluve o úvere sú obsiahnuté všetky zákonné náležitosti, ako je výška a splatnosť jednotlivých splátok, ich počet, konečná splatnosť úveru a celková suma prostriedkov, ktoré mal dlžník zaplatiť. Rozčlenenie splátky na časť pripadajúcu na istinu a časť na príslušenstvo by spotrebiteľovi neprinieslo žiadnu novú informačnú kvalitu. Podľa názoru žalovaného v tomto konaní nie je možné domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, nakoľko nový Civilný sporový poriadok určuje, že takéhto určenia je možné sa domáhať len v konaní o abstraktnej kontrole spotrebiteľských zmlúv. Otázka bankových poplatkov je otázkou, ktorá sa týka ceny plnenia, ktoré je aj na vnútroštátnej úrovni ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vylúčená z

prieskumu spotrebiteľskej prijateľnosti, pričom právny zástupca odkázal na vyjadrenie Ústavného súdu ČR.

8. Právny zástupca žalobkyne po prednesení predbežného právneho posúdenia súdom prvej inštancie dodal, že je potrebné rozhodovať podľa platného a účinného práva, kedy v čase spotrebiteľskej zmluvy existovala kogentná právna norma, od ktorej sa nemožno odchyliť. Táto určovala a rozlišovala medzi výškou splátky, istiny a úroku. Jej korelujúca smernica hovorí len o výške splátky. Kogentnú právnu normu nie je možné vykladať v rozpore s jej jazykovým znením. Následne písomne namietal, že Súdny dvor EU nemôže a ani nemá právomoc vykladať národné právo toho ktorého členského štátu. Poplatky za správu a poplatky za poskytnutie úveru sú v spotrebiteľskej zmluve podľa žalobkyne neprijateľnými zmluvnými dojednaniami, čo konštatovali aj slovenské súdy. Súd v tomto konaní rieši tzv. civilný delikt, v ktorom sa aplikuje horizontálny vzťah (spor medzi podnikateľom a spotrebiteľom). NBS uplatňuje tzv. vertikálny vzťah v triagonálnom postavení. Žalovaný preto podľa nej zavádza súd, keď odkazuje na vyjadrenia NBS.

9. Právny zástupca žalovaného v písomnom vyjadrení zo dňa 29.8.2017 zopakoval svoju argumentáciu o neprípustnosti žaloby o určenie neplatnosti zmluvných podmienok s poukazom na ustanovenie § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku, keď určenie právnej skutočnosti prichádza do úvahy výlučne v prípade, ak je to výslovne pripustené osobitnou právnou normou. V tomto prípade však neexistuje osobitný prepis, ktorý by v individuálnom spotrebiteľskom spore umožňoval podanie žaloby za účelom určenia neprijateľnosti (neplatnosti) zmluvnej podmienky. Okrem uvedeného návrh o určenie neprijateľnosti napádaných zmluvných podmienok je nutné odmietnuť aj z vecného dôvodu nemožnosti podrobiť ich prieskumu spotrebiteľskej prijateľnosti. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Obdobne uvedené stanovuje aj čl. 4 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993. Bankový poplatok je cenou plnenia, čo judikovalo aj stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia NS ČR sp. zn. Cpjn 203/2013 zo dňa 24.3.2014. Bankové poplatky podľa tohto stanoviska predstavujú časť viaczložkovej ceny celého komplexu plnení. Je nerozhodujúce, či poplatok za správu úveru kryje tiež náklady na vnútornú činnosť úverového veriteľa, či úverový veriteľ poskytol úverovému dlžníkovi konkrétne protiplnenie, alebo či správu úveru vykonáva prevažne vo svojom záujme. Okrem toho prijateľnosť poplatku za spracovanie úveru je daná aj kogentným ustanovením § 499 Obchodného zákonníka, kedy za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa. Tento poplatok je odplatom veriteľovi za to, že po dobu medzi dohodnutím zmluvy o úvere a skutočným čerpaním musí pre dlžníka rezervovať peňažné prostriedky, prípadne mať zaistené ich zdroje.

10. Právny zástupca žalobkyne zaslal súdu ďalšiu repliku k vyjadreniu žalovaného, v ktorej zdôraznil, že aj v individuálnom spotrebiteľskom súdnom spore je možné rozhodnúť o neprijateľnosti tej ktorej zmluvnej podmienky, keď česká judikatúra, na ktorú sa odvoláva žalovaný, pojednáva len o poplatku za správu úveru a nie o poplatku za spracovanie. Žalobkyňa sa určenia neprijateľnosti poplatkov domáha nielen preto, že jej nebolo poskytnuté žiadne protiplnenie, ale aj preto, že žalovaný svojvoľne a jednostranne rozhodol o zmene výšky poplatku za správu úveru z 1,99 eur na 2,99 eur mesačne. Mal za nemožné, aby banka o navýšení rozhodla jednostranne, odvolávajúc sa na znenie VOP. Ak VOP neboli podpísané zmluvnými stranami, nemôžu sa stať súčasťou zmluvy. Občiansky zákonník neobsahuje obdobné ustanovenie ako § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka. Zdôraznil, že spotrebiteľská zmluva musí mať písomnú formu a musí byť podpísaná oboma zmluvnými stranami. VOP nie sú podpísané, preto podľa neho predstavujú len jednostrannú úpravu zmluvných vzťahov zo strany žalovaného. S odkazom na rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11C 97/2013 zo dňa 18.9.2013 žalobkyňa považovala ustanovenie VOP, ktoré umožňovalo zmenu sadzobníka zverejnením, za neprijateľné, nakoľko dávalo žalobcovi možnosť jednostranne meniť dohodnutý poplatok za správu úveru, bez toho, aby sa na tom strany dohodli. Takéto zmluvné dojednanie vnáša do práv a povinností účastníkov značnú nerovnováhu, keď veriteľ môže jednostranne meniť rozsah povinnosti spotrebiteľa a bežný spotrebiteľ sa o tom nemusí dozvedieť. Ak veriteľ poskytol dlžníkovi úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je podľa neho neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášali spotrebiteľia, ktorí predsa zaplatili veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru. Preskúmanie poplatku za správu úveru ako aj poplatku za jeho spracovanie z hľadiska, či

predstavujú neprijateľnú podmienku, nemožno vylúčiť, nakoľko nie je naplnená podmienka, že ide o hlavný predmet plnenia a primeranosť ceny a súčasne ani druhá alternatívna podmienka, že zmluvná podmienka je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne alebo je individuálne dojednaná. Súdnemu prieskumu nepodlieha výlučne len úrok, ako cena peňazí za poskytnutie úveru, pričom iba a len úrok je podstatnou náležitosťou úverovej zmluvy. Poplatok nepredstavuje obligatórnu náležitosť zmluvy o úvere a takýto podlieha vždy súdnemu prieskumu z pohľadu spotrebiteľského práva. V slovenskom právnom poriadku jednoznačne existuje základ, na podklade ktorého sa žalobkyňa ako spotrebiteľ môže domáhať vyslovenia neprijateľnosti podmienky a to ustanovenie § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Spracovateľský poplatok predstavuje podľa názoru žalobkyne dvojité zaťaženie spotrebiteľa za tú istú službu, a to poskytnutie úveru (či už poplatok zahŕňa úkony ako spracovanie údajov, zistenie kvitancie alebo inú službu, ktorá ale v konečnom dôsledku slúži len účelom banky). Ide o skutočnosť spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa. Obdobne sa žalobkyňa stavia aj k poplatku za správu úveru, nakoľko spravovanie úverového účtu a spôsob, akým sa to udeje, sú plne v kompetencii banky a preto nie je na mieste požadovať náhradu nákladov za to, že žalobca síce splnil svoju povinnosť uhradiť splátku úveru, avšak banka si túto platbu musí spärovať, skontrolovať a odrátať ju od konečnej sumy. Rovnako je neprijateľné, aby žalovaný zahrnul do VOP klauzulu o možnej jednostrannej zmene poplatku, bez upovedomenia žalobkyne. Žalobkyňa ďalej namietala, že poplatok za spracovanie úveru je neurčitá a nezrozumiteľná zmluvná podmienka, nakoľko nie je zrejmé, aké protiplnenie resp. služba je zaň spotrebiteľovi poskytnutá, obdobne platí aj pri poplatku za správu úveru. Nemožno súhlasiť s tým, že poplatky možno subsumovať pod pojem "hlavný predmet plnenia" alebo "primeranosť ceny". Poukázal na rozsudok KS v Trnave sp. zn. 10Co 325/2014 zo dňa 13.8.2014, v ktorom tento určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku čl. I bod 1 zmluvy o splátkovom úvere v znení: Dĺžnik je povinný platiť poplatok za správu úveru 60,-Sk mesačne ak aj podmienky z čl. 16 VOP v znení: Klient je povinný platiť banke poplatky za služby poskytované bankou podľa sadzovníka platného v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu alebo poplatky dohodnuté v zmluve. Žalobkyňa citovala rozsiahle pasáže odôvodnenia tohto rozsudku.

11. V záverečnej reči právny zástupca žalobkyne zopakoval svoju právnu argumentáciu založenú na tvrdení, že uzavretá úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Opätovne zdôraznil nemožnosť výkladu kogentnej normy v rozpore s jej gramatickým znením a nemožnosť aplikácie rozsudku F. vo veci, ktorý bol vydaný až 10 rokov po uzavretí spornej úverovej zmluvy, teda v čase jej uzavretia existoval na strane spotrebiteľa dobrý úmysel a vôľa, na strane banky však toto existovať nemohlo. Okrem toho Súdny dvor EU vykladal smernicu a nie zákon o spotrebiteľských úveroch. Nemožno preto spotrebiteľa obviňovať, že si nevysvetlil kogentnú normu tak, ako ju o 10 rokov neskôr interpretuje, podľa žalovaného Súdny dvor EU. Z hľadiska súčasného práva neexistuje žiadne rozhodnutie Súdneho dvora EU, ktoré by nesprávne či chybné prevzatej normy priznalo horizontálnu normu, t.j. vo vzťahu, kde prebieha konkrétne súdne konanie medzi fyzickými osobami navzájom, právnickými osobami navzájom, či fyzickou a právnickou osobou a kde sa ktorákoľvek zo strán sporu dovoľáva proti druhej strane sporu nesprávne či chybné transportovanej smernice, ktorej zneniu však nezodpovedá národná kogentná úprava. Taktiež v súčasnej dobe podľa neho neexistuje žiadne rozhodnutie Súdneho dvora vo veciach s tzv. eurokomformným výkladom v širšom slova zmysle, kde sa strana sporu dovoľáva nesprávne transponovanej smernice, ktorej zneniu však nezodpovedá národná kogentná úprava a kde by súd priznal dokonca slabšej strane sporu povinnosť akceptovať chybné transponovanú smernicu za súčasného kumulatívneho splnenia podmienky, že národná právna úprava takýto výklad nepripúšťa. Bráni tomu výklad contra legem a súčasne zásada „v prípade pochybností v prospech spotrebiteľa“. Preto podľa neho nemožno za žiadnych okolností pripustiť priamy účinok smernice. Rovnako zotrval na svojom názore o neprijateľnosti poplatkov za správu úveru a za jeho spracovanie. Súdnemu prieskumu nepodliehajú len skúmanie výšky úroku, poplatky však vždy a za každých okolností. Judikatúra, ktorú žalovaný predložil, sa podľa neho týka len poplatku za vedenie účtu, avšak nie poplatku za poskytnutie. Okrem toho jednostranná zmena poplatku z 1,99 eur na 2,99 eur, ktorú nezahrnul žalovaný do výpočtu RPMN ani celkových nákladov, je podľa neho v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Tým, že žalovaný navýšil jednostranne poplatok, vyjadril názor, že došlo k uzavretiu novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tento rozdiel mal byť zahrnutý do nákladov a od ďalšej splátky sa mal premietnuť do RPMN. Išlo o ďalšiu vadu spôsobujúcu bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru. Žalovaným predkladané rozhodnutia nikde vo svojom obsahu neuvádzajú, že by bol ústavne konformný poplatok za poskytnutie úveru ani jednostranná zmena poplatku za vedenie účtu. Poplatok za poskytnutie úveru mal za neprijateľnú zmluvnú podmienku, práve preto, že cez tento poplatok žalovaný ako podnikateľ a osoba disponujúca tímom právnikov, znížila umelo výšku úroku, aby mala jednu zložku úrok a jednu

časť peňazí poplatok za poskytnutie úveru. V prípade zmluvy o úvere kogentné ustanovenia zákona hovoria jasne o záväzku banky poskytnúť dlžníkovi na jeho požiadanie ním špecifikované prostriedky, čomu koreluje vzájomný záväzok spotrebiteľa vrátiť požičanú sumu za dohodnutý úrok. K tomu koreluje právo žalovaného pýtať si naspäť istinu a úrok. V tomto vzťahu nikde nie je ako esenciálna a negácia zakomponovaný poplatok za poskytnutie účtu.

12. Právny zástupca žalovaného v rámci prednesu záverečnej reči zotrval na prednesených skutkových a právnych stanoviskách. V časti o určenie neprijateľnosti poplatkov ako zmluvných podmienok opätovne zdôraznil nemožnosť rozhodnúť takýmto spôsobom v individuálnom spotrebiteľskom spore, nakoľko žalobkyňa popri pôvodnom žalobnom návrhu, ktorého skutkovým základom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, nenavrholala alternatívny ani eventuálny žalobný návrh, ktorý by sa týkal výlučne vrátenia zaplatených poplatkov. Okrem toho predmetom určovacej žaloby môže byť len určenie jestvovania práva alebo právneho vzťahu existujúceho ku dňu vyhlásenia rozsudku. Obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti. Považoval za kľúčovú aj tú okolnosť, že novelou zákona o bankách, zákonom č. 132/2013 Z.z., účinnou od 10.6.2013, bolo bankám zakázané vyberať poplatok za správu úveru a od tohto dátumu ho žalovaný ani nevyberá. Domáhať sa teda neprijateľnosti poplatku za správu úveru v tomto čase znamená domáhať sa neprípustného určenia mylnej skutočnosti. Prípustnosť poplatku za spracovanie mal za danú ustanovením § 499 Občianskeho zákonníka. Poukázal najmä na nutnosť transparentného zmluvného dojednania o poplatkoch, čo považoval v tomto prípade za splnené. Poukázal tiež na to, že vo všeobecnosti VOP nemusia byť v písomnej forme za predpokladu, že sú do zmluvy riadne inkorporované. Jednostranná zmena záväzkového vzťahu (v súvislosti so zvýšením poplatku) je podľa neho možná, ak sa zmluvné strany na tom vopred dohodnú. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je iba taká jednostranná zmena zmluvných podmienok, ktorá sa uskutočnila bez dôvodu stanoveného v zmluve s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka. Práve VOP v čl. 16 stanovovali možnosť jednostrannej zmeny sadzobníka poplatkov a dôvody, na základe ktorých k tomu môže dôjsť, ako aj spôsob jeho zverejnenia. Zvýšenie poplatku za správu úveru sa preto podľa neho uskutočnilo plne v súlade so zmluvnými podmienkami.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie v konaní medzi stranami nemal za sporné, že dňa 6.11.2008 došlo k uzavretiu zmluvy o splátkovom úvere. Na základe tejto zmluvy žalovaný (banka) poskytla žalobkyni a R. L. (ako dlžníkom) splátkový úver v sume, mene a za podmienok, dohodnutých v tejto zmluve. Na druhej strane sa dlžník zaviazal, za podmienok dohodnutých v zmluve, poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie podmienky v nej dohodnuté. V čl. I zmluvy boli vymedzené základné podmienky úveru nasledovne:

Výška úver: 235.000,-Sk

Druh úveru: spotrebný úver- bezúčelová

Typ a výška úrokovej sadzby: fixná do splatnosti, 16,95% p.a. v deň uzatvorenia zmluvy

Spôsob poskytnutia úver: jednorazovo bezhotovostne

Spracovateľský poplatok: 5.699,-Sk/189,17 eur z prostriedkov úveru

Poplatok za správu úveru: 60,-sk /1,99 eur/ mesačne

Výška splátky istiny: 4.184,-Sk/138,22 eur

Splatnosť prvej splátky istiny: 20.12.2008

Počet splátok: 119

Periodicita a splatnosť splátok istiny: mesačne k 20.dňu v kalendárnom mesiaci

Konečná splatnosť úveru: 20.10.2018

Splatnosť úrokov: mesačne, v posledný deň kalendárneho mesiaca

Spôsob splácania: inkasom z inkasného účtu

Inkasný účet: XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX

Účet dlžníka: XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX

Splatnosť splátky úrokov a poplatkov: posledný deň kalendárneho mesiaca

Konverzný kurz: 30,1260 Sk/eur

Ročná percentuálna miera nákladov: 19,89%

Priemerná hodnota RPMN: 11,94%

Celkové náklady spojené s úverom: 268.861,50 Sk/8.924,57 eur

Náklady nezahrnuté do výpočtu RPMN: sankcie za porušenie povinností dlžníka vyplývajúcich s úverovej zmluvy, výška týchto sankcií je uvedený v Sadzobníku alebo vo zverejnení, poplatky spojené s vedením účtu dlžníka uvedené v Sadzobníku alebo vo Zverejnení

Zabezpečenie požadovaniu bankou: X.

14. Všetky údaje a náležitosti uvedené v Základných podmienkach úverovej zmluvy mali byť platné ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, ich zmeny sa mali riadiť úverovou zmluvou, úverovými podmienkami a VOP. V čl. I bod 4 zmluvy sa dlžník zaviazal do posledného dňa kalendárneho mesiaca, predchádzajúceho ku dňu splatnosti prvej splátky istiny, dohodnutému v bode 1 tohto článku, splácať pohľadávku banky mesačne splátkami vo výške úrokov a poplatkov, a to v súlade s podmienkami dohodnutými v úverovej zmluve. Podľa čl. I bodu 9 zmluvy za podmienok stanovených v úverových podmienkach a VOP bol dlžník oprávnený predčasne splatiť pohľadávku alebo jej časť, pričom v takomto prípade bude zmenená výška celkových nákladov spojených s úverom. V čl. II bode 2 zmluvy dlžník vyhlásil, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa bankový produkt v zmysle úverovej zmluvy poskytuje, súhlasil s nimi a zaviazal sa ich dodržiavať.

15. Poukázal na Všeobecné obchodné podmienky, v znení účinnom od 1.11.2008, čl. 16 bodu 16.1.1, podľa ktorého je klient povinný platiť banke poplatky za služby poskytované bankou podľa Sadzobníka platného v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu alebo poplatky, dohodnuté v zmluve. Podľa bodu 16.1.3. banka je oprávnená Sadzobník kedykoľvek meniť z dôvodu zmien v obchodnej politike banky alebo zmien právnych predpisov alebo na základe vývoja na bankovom trhu alebo vývoja na peňažnom a kapitálovom trhu. Zmenu Sadzobníka určí banka zverejnením. Zmena Sadzobníka je účinná dňom zverejnenia zmenenej časti Sadzobníka alebo úplného znenia Sadzobníka. Podľa bodu 16.1.4 VOP klient, ktorý je spotrebiteľom podľa osobitného predpisu, je oprávnený v lehote 15 dní odo dňa účinnosti zmeny Sadzobníka písomne odstúpiť od zmluvy; ak na strane klienta vystupuje viacero účastníkov, môže od zmluvy odstúpiť ktorýkoľvek z nich s účinkami pre všetkých. Ak klient od zmluvy neodstúpi v uvedenej lehote, platí, že s príslušnou zmenou Sadzobníka súhlasí. Podľa webovej stránky a jej sadzobníka poplatkov a náhrad žalovaného, platného od 1.10.2010, bola určená výška poplatku za správu úveru vo v sume 2,99 eur mesačne.

16. Súd prvej inštancie vychádzal tiež zo zistenia, že žalobkyňa požiadala žalovaného o možnosť predčasného splatenia pohľadávky, s čím žalovaný súhlasil, pričom vyčíslil výšku pohľadávky ku dňu splatenia na sumu 3.225,74 eur. Oboznámil sa s periodicitou splácania úveru žalobkyňou a to v období od 6.11.2008 do 30.6.2016. Dňa 6.11.2008 čerpala žalobkyňa úver v celkovej výške 235.000,-Sk (7.800,57 eur). V nasledujúcom období žalobkyňa splácala úver v dojednanej výške splátok, pričom jej platobná disciplína nebola v súlade s dojednanými zmluvnými podmienkami a už v roku 2009 prestala žalobkyňa úver splácať riadne a včas. Od dátumu 20.10.2014 žalobkyňa celkovo uhradila žalovanému sumu 139,99 eur (20.11.2014), 139,99 eur (20.12.2014), 139,99 eur (20.1.2015), 139,99 eur (20.2.2015), 139,99 eur (20.3.2015), 139,99 eur (20.4.2015), 139,99 eur (20.5.2015), 139,99 eur (20.6.2015), 139,99 eur (20.7.2015), 139,99 eur (20.8.2015), 139,99 eur (20.9.2015), 139,99 eur (20.10.2015), 139,99 eur (20.11.2015), 139,99 eur (20.12.2015), 139,99 eur (20.1.2016), 139,99 eur (20.2.2016) 139,99 eur (20.3.2016), 139,99 eur (20.4.2016), 139,99 eur (20.5.2016), 139,99 eur (20.6.2016) a dňa 30.6.2016 mimoriadnu splátku vo výške 3.225,74 eur, spolu vo výške 6.025,54 eur. Medzi stranami mal za nesporné, že žalobkyňa uhradila celkovo žalovanému sumu 16.271,03 eur.

17. Z odpovede NBS zo dňa 11.1.2017 adresovanej právnenému zástupcovi žalobkyne zistil, že preverovala správnosť výpočtu RPMN, priemernej RPMN a ostatné obligatórne náležitosti zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 6.11.2008, ktorú banka uzavrela s p. J. L.. S odkazom na znenie ustanovenia § 4 ods. 2 písm. j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, NBS konštatovala, že preverila správnosť výpočtu RPMN pomocou použitia internej aplikácie pri rešpektovaní príslušných ustanovení zákona, pričom dospela k záveru, že banka v tomto prípade vyčíslila hodnotu RPMN správne. Do výpočtu RPMN vstupoval aj spracovateľský poplatok a aj poplatok za správu úveru, pričom tento je súčasťou zmluvne dojednanej mesačnej splátky úveru. Rovnako v liste bolo konštatované, že priemerná hodnota RPMN korešponduje s hodnotou priemernej RPMN zverejnenej Ministerstvom financií SR. K výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch NBS odkázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ č. C-42/15 zo dňa 9.11.2016. Podľa NBS z formulácie spornej zmluvy je bez ťažkostí možné identifikovať presné dátumy splátok, keď zákon o spotrebiteľských úveroch, účinný v čase uzavretia zmluvy, neobsahoval ako povinnú náležitosť členenie zmluvne dojednanej mesačnej splátky na istinu a príslušenstvo. Predmetnú povinnosť zakotvil až zákon č. 129/2010 Z.z. s účinnosťou odo dňa 11.6.2010, preto skúmaná zmluva nemusela namietanú náležitosť obsahovať.

18. Tiež zistil, že v liste zo dňa 24.4.2017 reagovala NBS na list právneho zástupcu žalobkyne, doručený dňa 23.3.2017 a vyjadrila v ňom svoje od neho odlišné stanovisko k otázke výkladu a aplikácie aplikačných pravidiel obsiahnutých v Rozsudku Súdneho dvora EU č. C-42/15. V liste zo dňa 9.5.2017 s názvom odpoveď na vyjadrenie NBS zo dňa 24.4.2017 č. NBS1-000-000-957, právny zástupca žalobkyne kategoricky trval na tom, že NBS v spomínanom liste nekvalifikovane a nekompetentne sa odvolávala na nepriamy účinok smernice (eurokonformný výklad zákonov). Právny zástupca predložil NBS svoje právne posúdenie nemožnosti použitia právneho záveru rozhodnutia Súdneho dvora EU vo veci C-42/15 zo dňa 9.11.2016 na konanie vedené pred NBS.

19. Zistený skutkový stav právne posúdil podľa ust. § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy 6.11.2008 (ďalej len "OZ"), § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 OZ, § 54 ods. 1 a 2 OZ, § 100 ods. 1 OZ, § 107 ods. 1, 2 OZ, § 566 OZ, § 451 ods. 1, 2 OZ, § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy 6.11.2008 (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") a § 4 ods. 1, 2 a 3 zákona o spotrebiteľských úveroch.

20. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania a s prihliadnutím na obsah uvedených zákonných ustanovení súd prvej inštancie v konaní nemal za sporné, že uzavretím spornej zmluvy o úvere došlo medzi zmluvnými stranami k uzavretiu zmluvy spotrebiteľskej, kedy žalobkyňa zastávala práve postavenie spotrebiteľa, teda strany, ktorá v porovnaní s postavením žalovaného, a to najmä jeho znalosťami v oblasti uzatvárania úverov, nepochybne právnou a ekonomickou erudovanosťou, ako aj celkovým ekonomickým zázemím, je v zmluvnom vzťahu slabšou stranou. Uviedol, že práve pre účely ochrany spotrebiteľov sa vytvoril systém únijných a vnútroštátnych noriem, ktorých účelom je zabezpečenie teoretickej aj praktickej rovnováhy v spotrebiteľských vzťahoch. Konštatoval, že účelom ochrany spotrebiteľa za žiadnych okolností nie je poskytovanie neprimeranej ochrany, ktorá by negovala samotné princípy existencie záväzkovoprávneho vzťahu, ako vzťahu, z ktorého vyplývajú práva a povinnosti oboch zmluvných strán. Zároveň podľa súdu prvej inštancie nemožno právnou úpravou ochrany spotrebiteľa vykladať tak, že by spotrebiteľ stratil akúkoľvek zodpovednosť za svoje konanie. Aj spotrebiteľ, ako osoba plne disponujúca právnou spôsobilosťou, musí v prípade uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, rešpektovať zásadu "pacta sunt servanda", a musí niesť plnú zodpovednosť nielen za svoje neuvážené ekonomické konanie, ale aj zavinenú neznalosť a neochotu zistiť si podmienky zmluvy a následky, ktoré pre neho z nej plynú. Z tejto úvahy súd prvej inštancie vychádzal aj pri posudzovaní nároku uplatneného žalobou, kedy už len z výpisu z jeho vnútorného registra zistil, že žalobkyňa len na súde prvej inštancie má podaných 7 žalôb, ktorými sa domáha zaplatenia pomerne vysokých súm. Podľa súdu prvej inštancie to naznačuje, že žalobkyňa si v rozhodnom období nevážila svoje ekonomické možnosti a aj z tohto dôvodu musí niesť následky svojho postupu. Podľa jeho názoru by poskytovanie absolútnej a bezbrehej ochrany spotrebiteľovi znamenalo popretie zásady zmluvnej voľnosti vyjadrenej v čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a preto v každom konkrétnom spotrebiteľskom spore treba aplikovať princíp proporcionality a hľadať vyváženosť a spravodlivosť. V tejto súvislosti odkázal aj na odlišné stanovisko sudcu Ústavného súdu SR Y. L. v rozhodnutí I.ÚS 547/2012, s ktorým sa plne stotožnil.

21. Pokiaľ ide o rozhodovanie súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach a teda nutnosť zabezpečenia predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a istoty v právnych vzťahoch obdobného obsahu a charakteru, uviedol, že nepochybne v rámci fungovania súdneho systému by bolo žiaduce, aby súdy v obdobných veciach rozhodovali totožne, avšak zdôraznil, že prijať tento princíp ako nevyvrátené pravidlo by znamenalo zásah do nezávislosti sudcu pri rozhodovaní v tej ktorej konkrétnej veci a poprelo by to ústavný princíp vyjadrený v čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa súdu prvej inštancie nezávislosť rozhodovania sudcu znamená, že rozhoduje nezávisle od vôle druhých. Práve z tohto dôvodu zdôraznil, že hoci žalobkyňa v konaní predložila viaceré súdne rozhodnutia, ktoré vo svojom obsahu riešili obdobné alebo dokonca totožné právne otázky, v tomto konaní nimi nebol obmedzený a už vôbec nie viazaný. Dodal, že uvedené jednoznačne verifikuje aj ustanovenie § 193 Civilného sporového poriadku, ktoré taxatívne uvádza rozsah viazanosti súdu pri rozhodovaní. Súd je viazaný len právnym názorom inštančne vyššieho súdu, ktorý rozhodoval o odvolaní voči rozsudku v tej ktorej veci. Z uvedeného považoval za zrejmé, že aj nastavenie právnej úpravy v tejto otázke dáva súdu možnosť pristupovať ku každému konkrétnemu sporu individuálne, vyhodnotiť si skutkové okolnosti samostatne

a rovnako jasne a zrozumiteľne aplikovať a vykladať príslušné právne normy za zachovania požiadavky riadnej preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia.

22. Zhrnul, že zo strany žalovaného boli v konaní prezentované viaceré právne názory, podľa ktorých nebolo možné pristúpiť k vyhoveniu žalobe. Okrem argumentácie, ktorá sa týkala základných sporných vecných otázok (ako ustálenie otázky existencie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spornej úverovej zmluvy, ako aj existencie údajných neprijateľných zmluvných podmienok) žalovaný tvrdil, že žaloba v časti o plnenie je postavená nesprávne, nakoľko na strane žalobcov by mal okrem žalobkyne vystupovať aj pán R. L., ktorý ako spoludlžník figuroval v predmetnej zmluve a nebolo preukázané, kto z dlžníkov uhrádzal jednotlivé splátky. Žalobkyňa v konaní uviedla, že p. R. L. zomrel, čo žalovaný nerozporoval, čím považoval predmetnú otázku za irelevantnú. Žalovaný v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky tvrdil, že v tomto sporovom konaní nie je možné rozhodnúť o určení neprijateľnosti tej ktorej zmluvnej podmienky, nakoľko Civilný sporový poriadok upravil možnosť skúmania neprijateľnosti len v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v ustanoveniach § 301 až 306, pričom takúto žalobu môže podať len právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa a orgán dohľadu podľa osobitného predpisu. S takýmto právnym názorom súd prvej inštancie nesúhlasil a poukázal na ustanovenie § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ktoré umožňuje súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, vysloviť, že určitá podmienka v zmluve je neprijateľná. Samotný zákonodarcu teda umožňuje spotrebiteľovi aj v individuálnom spotrebiteľskom spore podať návrh na podanie takéhoto rozhodnutia, kedy znenie § 298 ods. 1 odkazuje na možnosť súdu takto rozhodnúť "aj bez návrhu". Jednoznačným právnym výkladom tohto ustanovenia dospel k záveru, že návrh na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky môže podať aj spotrebiteľ. Preto pristúpil ku skúmaniu neprijateľnosti žalobkyňou označených zmluvných podmienok. Pri ich skúmaní vychádzal najmä z toho, že aby súd mohol konštatovať neprijateľnosť tej ktorej zmluvnej podmienky, musel nielen jej formuláciu, znenie, výklad, ale aj jej praktické dopady v reálnom záväzkovoprávnom vzťahu vyhodnotiť v kontexte možnosti spôsobenia značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán, čo znamená, že samotný zákon (v ustanovení § 53 ods. 1 OZ) vyžaduje následok v podobe značného zásahu do zásady rovnosti, kedy intenzita musí presahovať bežnú a primeranú nerovnosť, spôsobenú charakterom záväzkovoprávnych vzťahov v tej ktorej časti plnenia povinností z nich vyplývajúcich.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené pristúpil k skúmaniu jednotlivých vecnoprávných argumentov sporových strán. Najskôr skúmal odôvodnenosť žaloby v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyňu sumu 8.470,40 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Konštatoval, že aplikácia inštitútu bezdôvodného obohatenia v záväzkovoprávnych vzťahoch prichádza do úvahy za splnenia podmienok vymedzených v § 451 a nasledujúce OZ. V tomto prípade odvodzovala žalobkyňa svoj nárok od tvrdenia, že úverová zmluva z titulu obsahovej absencie zákonných náležitostí, je bezúročná a bezpoplatková a teda jej plnenie poskytnuté žalovanému nad rámec požičanej istiny je plnením bez právneho dôvodu, teda plnením, na ktoré nevznikol žalovanému nárok. Súd prvej inštancie uviedol, že v prípade prijatia záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy by táto argumentácia obstála. V tomto konkrétnom prípade konštatoval, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 6.11.2008 bola zmluvou so všetkými zákonnými náležitosťami.

24. Pokiaľ ide o argument žalobkyne, že zmluva neobsahovala uvedenie správnej RPMN a správnej výšky priemernej RPMN, vyhodnotil, že uvedené tvrdenie však prezentovala len ako konštatáciu bez akejkoľvek podpory dôkaznými prostriedkami. Z jej vyjadrení nemal za zrejmé, čo malo byť pri výpočtoch RPMN nesprávne, aké údaje boli chybné, alebo aká správna výška mala byť v zmluve uvedená a ako sa k výpočtu aritmeticky dopracovala. Naopak žalovaný v konaní osvedčil predložením vyjadrenia NBS zo dňa 11.1.2017, že táto preverovala vyčíslenia hodnoty RPMN aj priemernej RPMN v zmluve a konštatovala jej správnosť a plný súlad z údajmi uverejnenými príslušným ústredným štátnym orgánom. Nakoľko v tejto otázke považoval tvrdenia žalobkyne za neosvedčené, konštatoval splnenie zákonnej podmienky v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) a k) zákona č. 258/2001 Z.z. V tejto súvislosti ešte žalobkyňa namietala, že do výpočtu RPMN neboli zahrnuté poplatky za správu úveru a spracovateľský poplatok, čo však podľa súdu prvej inštancie rovnako žalovaný vyvrátil predložením jednoznačnej konštatácie NBS o tejto skutočnosti. Poukázal na to, že pre výpočet RPMN sú rozhodujúce údaje platné v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (tak ako to predpokladá dikcia zákona v § 4 ods. 2 písm. j/), čiže argumentácia, že prípadné navýšenie týchto poplatkov po uzavretí zmluvy, ktoré by malo vplyv na výpočet RPMN, by sa malo pretaviť do uzavretia písomného dodatku k zmluve, nemá podľa súdu prvej inštancie oporu v zákone.

25. Ďalším argumentom žalobkyne bolo tvrdenie, že žalovaný v obsahu zmluvy nereflektoval nutnosť konkrétneho uvedenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v tom kontexte, že v zmluve absentovalo konkrétne rozdelenie splátok na jednotlivé sumy zodpovedajúce práve výške pripisujúcej sa úhrade samostatnej istiny, samostatných úrokov, prípadne iných poplatkov. Podľa jej názoru nebola splnená podmienka zákona, určená ustanovením § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z., čo bez ďalšieho spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť celého úveru. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že celé posúdenie aplikácie a najmä výkladu tohto právneho ustanovenia musí reflektovať viaceré hľadiská, spôsoby samotného výkladu, pričom nemožno stratiť zo zreteľa už spomenutú zásadu proporcionality a taktiež racionality, ktoré je nutné uplatňovať aj v spotrebiteľskom spore. Dospel k záveru, že nie je možné pristúpiť k výkladu tohto ustanovenia tak, ako to prezentuje žalobkyňa. Hoci sa jedná o nepochybne kogentné ustanovenie, podľa názoru súdu úmysel zákonodarcu pri jeho gramatickom vyjadrení jednoznačne smeroval k ustáleniu požiadavky určenia konkrétnej výšky, počtu a termínov splátok, ktoré v sebe zahŕňajú istinu, úroky a iné poplatky. Nestotožnil sa so žalobkyňou, že sa jedná o jednoznačné gramatické vyjadrenie, ktoré nepripúšťa inú interpretáciu ako tú, že každá splátka má byť rozdelená na jednotlivé časti zodpovedajúce výške istiny, úrokov a poplatkov. Gramatickým výkladom možno totiž dospel k záveru, že zákon vyžaduje určenie výšky, počtu a termínov splátok, pričom ďalšie pokračovanie legislatívneho vyjadrenia v podobe "splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" predstavuje konkretizáciu obsahu každej splátky, ktorá pozostáva z uvedených jednotlivých zložiek. Mal za to, že na výklad tohto ustanovenia však práve pre možné rozdielne interpretácie nemožno použiť len gramatický výklad. Zdôraznil potrebu aplikácie logického a systematického výkladu, kedy sa k interpretácii právnej normy musí pristúpiť porovnaním jej znenia a umiestnenia v celom právnom systéme. Práve pri spotrebiteľskom práve je nutné právnou normu vyložiť aj v kontexte súladu so sekundárnym komunitárnym právom, ktoré predstavuje v tejto oblasti základný zdroj úpravy, ktorý sú jednotlivé štáty povinné transponovať do národných právnych úprav. Mal za nesporné, že prijatie právnej úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch nadväzovalo na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 20089/48/ES (ďalej len "smernica"), ktorá stanovovala rozsah, obsah a jednotlivé aspekty zákonných úprav členských štátov, týkajúcich sa práve zmlúv o spotrebiteľských úveroch. V zmysle čl. 10 ods. 2 písm. h) tejto smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Obom sporovým stranám bol v konaní známy rozsudok SD EU č. C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia c/a V. F. z 9.11.2016. Tento jednoznačne konštatoval, že v zmluve o úvere nemusí byť jednoznačne určené, aký časť každej splátky bude započítavaná na istinu, prípadne iné časti splátky. Súd prvej inštancie mal za to, že takýto výklad je nutné aplikovať aj na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) citovaného zákona z viacerých dôvodov. V prvom rade zákonodarcovi pri transponovaní smernice do právneho systému SR bol jednoznačne zrejмый a jasný obsah celej smernice aj povinnosti, ktoré mu z nej vyplývali. Táto v čl. 22 ods. 1 jednoznačne určovala, že obsahuje harmonizované ustanovenia, pričom členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od jej ustanovení. Vyslovil, že aj keď vnútroštátny predpis sa v jazykovom vyjadrení líši od čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice, za žiadnych okolností ho nemožno vykladať rozširujúco, nakoľko samotná smernica kladie dôraz na harmonizáciu a teda stanovenie jednoznačných pravidiel, okrem iného, aj pri stanovovaní obsahových náležitostí zmlúv o spotrebiteľských úveroch. V žiadnom prípade neprísvedčil názoru žalobkyne, že zákonodarca sa vedome odchyľil od ustanovení smernice a v podstate rozšíril povinnosti dodávateľa, keď absentuje osvedčenie úmyslu zákonodarcu takýmto spôsobom postupovať a preto ani vnútroštátnu právnou normu nemožno vykladať (práve v kontexte systematického výkladu) tak, že každá splátka má byť rozdelená na jednotlivé komponenty v podobe istiny, úrokov a iných poplatkov. V tomto prípade nemožno aplikovať ani ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko podľa názoru súdu nemožno mať pochybnosti o výklade ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. Zákonodarca vo vnútroštátnej právnej úprave len jednoducho konkretizoval, z čoho každá splátka pozostáva, pričom vzhľadom na nemožnosť odklonenia sa od ustanovení smernice, výklad tak, ako ho podáva žalobkyňa, označil za neprípustný. Na zdôraznenie správnosti svojej argumentácie citoval aj ustanovenie čl. 23 smernice, v zmysle ktorého členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice a prijmu potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Z uvedeného možno prijať záver, že hoci smernica neumožňuje (v zmysle čl. 22 ods. 1) zavádzanie ustanovení, ktoré sa od jej obsahu odchyľujú, v otázke sankcií za porušovanie vnútroštátnych ustanovení ponecháva členskému štátu možnosť rozhodnúť sa o ich charaktere, rozsahu a obsahu za podmienky zabezpečenia ich účinnosti, primeranosti a odrádzajúceho účinku. Vyvodil záver, že ak je obsahom smernice konkrétne

ustanovenie, určujúce, v tomto prípade konkrétne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nemožno sa od tohto odchýliť a teda ho ani vykladať v rámci transponovania a aplikácie vo vnútroštátnom predpise inak, ako to urobil Súdny dvor EU v následnom rozhodnutí. Nakoľko vylúčil možnosť rozšírenia, resp. sprísnenia právnej normy upravujúcej náležitosti zmluvy o úvere vo vnútroštátnych predpisoch (oproti úprave prijatej v smernici), nemožno podľa súdu prvej inštancie dospieť k inému výkladu ako k tomu, že v prípade, ak dodávateľ v zmluve o úvere uviedol konkrétnu výšku, termíny a počet splátok úveru (ktoré v sebe zahŕňajú istinu, úroky a poplatky), splnil zákonnú podmienku určenú ustanovením § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. a nemožno zmluvu sankcionovať vyhlásením jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Záverom dodal, že pri ustálení výkladu sporného ustanovenia vychádzal aj zo zásady proporcionality. Podľa jeho názoru aj prípadné rozdelenie splátky úveru resp. jej pripísania konkrétne na istinu, úroky, prípadne poplatky, by nemalo žiadny vplyv na ekonomické správanie spotrebiteľa, nemalo by to pre neho inú ako informačnú hodnotu. Žalovaný takúto informáciu žalobkyni ani neodoprel, kedy v zmluvných dojednaniach bola možnosť odovzdať plán anuitných splátok. Preto aj v tomto prípade, kedy na výklad sporného ustanovenia existujú rôzne názory, nemohol pričítať na ťarchu žalovaného, že sa jeho výklad nezhodoval s následným výkladom žalobkyne a sankcionovať to konštatovaním bezúročnosti a bezpoplatkovosti celého úveru.

26. Súd prvej inštancie ďalej nesúhlasil s argumentáciou žalobkyne, že nakoľko v priebehu trvania zmluvného vzťahu došlo k jednostrannému navýšeniu poplatku za spracovanie úveru, došlo aj k zmene údaju o celkových nákladoch, čo nebolo nijakým spôsobom reflektované žalovaným, čím došlo k zavádzaniu klientky. Zaujal názor, že zmluva obsahovala v čase svojho uzavretia správne určenie výšky tak RPMN ako aj priemernej RPMN. Zohľadnil, že v zmysle zákona zmluva o úvere musí obsahovať údaje platné v čase uzavretia zmluvy, keď zákon nikde neobsahuje ustanovenie, ukládajúce dodávateľovi povinnosť reflektovať prípadnú zmenu alebo zvýšenie poplatkov v zmluve, či už uzavretím dodatku k zmluve s uvedením zmeny RPMN alebo v inej podobe. Pripomenul, že možnosť navýšenia tohto poplatku predpokladali aj jednotlivé zmluvné dojednania a to v čl. 16 bodu 16.1.1. v súvislosti s čl. 16 bodom 16.1.3. Všeobecných obchodných podmienok. Považoval za absurdnú argumentáciu žalobkyne, podľa ktorej názoru v spotrebiteľských zmluvách je vylúčená možnosť upraviť si vedľajšie zmluvné práva a povinnosti práve prostredníctvom Všeobecných obchodných podmienok, inkorporovaných do zmluvy vo forme odkazu, že tieto sú jej neoddeliteľnou súčasťou. Podľa názoru súdu prvej inštancie práve takýto postup uľahčuje uzatváranie záväzkovoprávných vzťahov a v celom právnom systéme predstavuje, v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti, aprobovaný, všeobecne prijímaný a zákonom nevylúčený inštitút doplnkovej úpravy práv a povinností zmluvných strán. Práve poplatok za spracovanie úveru predstavuje cenu za poskytovanie doplnkovej služby žalovaným, možnosť jeho uplatňovania pripúšťajú aj predpisy upravujúce spotrebiteľské vzťahy (samotný zákon o spotrebiteľských úveroch na viacerých miestach vyslovene odkazuje na platenie poplatkov) a nakoľko nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere, jeho úprava vo Všeobecných obchodných podmienkach je primeraná a dostačujúca. Sumarizujú vyššie uvedené argumentácie, nakoľko poplatok za spracovanie úveru, možnosť jeho navýšenia bez nutnosti zmeny zmluvy, dokonca aj možnosť prípadného odstúpenia spotrebiteľa od zmluvy v prípade nesúhlasu, bola súčasťou zmluvných dojednaní, a zákon neurčuje povinnosť zmeny obsahu zmluvy pri zmene poplatku, či zvýšení nákladov, neprijal záver o nekalom konaní žalovaného a zavádzaní žalobkyne ako klientky.

27. S poukazom na prezentovanú právnu argumentáciu nekonštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru a teda vznik bezdôvodného obohatenia. Zmluvu o splátkovom úvere právne posúdil vo svojom obsahu ako jasnú, zrozumiteľnú, keď priemernému spotrebiteľovi neskresľujúco a pravdivo uvádzala všetky podmienky úveru, definovala jeho povinnosti a v neposlednom rade obsahovala všetky náležitosti predpokladané zákonom č. 258/2001 Z.z.. Z uvedeného vyvodil, že žalobkyni jednoznačne vznikla povinnosť zaplatiť okrem istiny aj úroky a poplatky, spojené s jej poskytnutím, čo nepochybne predstavuje vyjadrenie základného princípu úverovej zmluvy, kedy veriteľ sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a dlžník sa zaväzuje tieto vrátiť a zaplatiť úroky.

28. Okrem prijatia vyššie uvedeného záveru konštatoval aj premlčanie uplatneného nároku. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, na ktorú prihladol a s touto sa skutkovo vysporiadal. Neprisvedčil tvrdeniu žalobkyne, že vznesenie námietky premlčania je v tomto prípade v rozpore s dobrými mravmi. Vznesenie námietky premlčania mal za zákonom aprobovaný spôsob obrany v civilnom súdnom konaní, ktorý v prípade splnenia podmienok spôsobuje, že uplynutím času sa stáva určitý nárok nevymáhateľným. Postup zákonom aprobovaným a dovoleným spôsobom neoznačil za konanie v

rozpore s dobrými mravmi a to ani v spotrebiteľských sporoch. Rovnako súd nesúhlasil s názorom žalobkyne o nutnosti aplikácie 4 ročnej premlčacej doby. Predmetom tohto konania nebolo uplatnenie si plnenia z titulu zmluvnej povinnosti, ale z titulu bezdôvodného obohatenia, pri ktorom Občiansky zákonník stanovuje osobitné plynutie premlčacej doby a tiež osobitnú dĺžku. Zákon v tomto prípade rozlišuje objektívnu a subjektívnu premlčaciu dobu. Subjektívna premlčacia doba, resp. začatie jej plynutia, je viazané na okamih nadobudnutia vedomosti o vzniku bezdôvodného obohatenia v rozsahu, že k tomuto došlo a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. V tomto prípade mal za preukázané, a nemal medzi stranami sporu ani za sporné, že žalobkyňa do 20.10.2014 uhradila žalovanému sumu 6.025,54 eur a celkovo uhradila sumu 16.271,03 eur. Žaloba bola podaná dňa 21.10.2016. Ustálil, že žalobkyňa sa dozvedela o vzniku bezdôvodného obohatenia okamihom úhrady jednotlivých splátok, a to každej samostatne. Tvrdenie, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela až po vysvetlení údajnej neexistencie podstatných náležitostí zmluvy a jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti, vyhodnotil ako neopodstatnené. Vyjadril názor, že žalobkyňa mala možnosť si dať zmluvu skontrolovať odborníkom hneď po jej uzavretí a jednak v tomto prípade neznalosť zákona neospravedlňuje, nakoľko by to znamenalo neprímeranú výhodu žalobkyne. Takýto výklad by podľa súdu prvej inštancie v praxi znamenal, že spotrebiteľia by sa mohli dovolávať neexistencie svojej vedomosti o bezdôvodnom obohatení bez časového obmedzenia a domáhať sa vrátenia finančných prostriedkov aj desiatky rokov po uzavretí a prípadnom plnení zo zmluvy o úvere, kedy vyhľadali právnu pomoc. Pripustenie takejto interpretácie by podľa súdu prvej inštancie viedlo k praktickým absurditám a úplnému popretiu záväzkovoprávných princípov a nutnosti zachovania istoty v nich. Preto podľa názoru súdu prvej inštancie už v okamihu plnenia tej ktorej splátky žalobkyňa mala vedomosť o tom, komu plnila (a teda kto sa bezdôvodne obohatil), v akej výške a že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Tvrdenie žalobkyne, že žalovaný mal pripisovať sumu jednotlivých splátok najskôr na úhradu istiny a až potom na úhradu úrokov a splátok, právne posúdil tak, že toto nemá oporu v zákone, keď stanovenie § 566 OZ sa netýka plnenia v splátkach, ale čiastočného plnenia a teda ho nemožno aplikovať na túto skutkovú situáciu. Rovnako aj poukaz na rozhodnutie Okresného súdu Prešov č.k. 11C 387/2012-90 zo dňa 19.2.2014, ktorý vyhlásil podmienku v zmluve o spotrebiteľskom úvere, v ktorej dlžník súhlasí, že z došlých súm veriteľ najskôr uhradí splatné poplatky a náklady spojené s úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu a to v tomto poradí, za neprijateľnú, nemá podľa súdu prvej inštancie v tomto konaní relevanciu, nakoľko toto rozhodnutie bolo vydané až po uzavretí spornej zmluvy o úvere a netýka sa žalovaného ako subjektu. V zmysle predloženého plánu anuitných splátok boli jednotlivé splátky započítané najskôr na úroky a poplatky a až následne na istinu. Vzhľadom na dátum podania žaloby, za čiastku, ktorá nepodliehala premlčaniu, mal súhrn splátok po dátume 20.10.2014, celkovo 6.025,54 eur. Celá táto suma však už bola započítaná na výšku samotnej istiny (tá činila 7.800,57 eur). Úroky a poplatky teda boli žalobkyňou uhradené pred dátumom 20.10.2014 a nárok na ich vydanie z titulu bezdôvodného obohatenia vyhodnotil za premlčaný. Uviedol, že aj keby vychádzal z dikcie, že žalovaný mal splátky istiny najskôr pripisovať na istinu a až potom na úroky, aj v tomto prípade by došlo k čiastočnému premlčaniu, nakoľko suma 2.444,86 eur (8.470,40 eur - 6.025,54 eur), ktorú na úrokoch a poplatkoch žalobkyňa uhradila v splátkach pred dátumom 20.10.2014, resp. nárok na jej vydanie z titulu bezdôvodného obohatenia, by bol rovnako premlčaný.

29. Pri skúmaní nároku na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky povinnosti platenia poplatku za správu úveru a poplatku za jeho spracovanie súd prvej inštancie zistil, že povinnosť úhrady poplatkov je zrejme tak z obsahu samotnej zmluvy (kde sú špecifikované uvedením výšky a periodicity ich platenia), ako aj Všeobecných zmluvných podmienok (čl. 16 bod 16.1.1.) s odkazom na Sadzobník. Priklonil sa k argumentačnej línii českých súdov. NS ČR v rozhodnutí sp. zn. Cpjn 203/2013 konštatuje, že poplatok za správu úveru je cenou v zmysle ustanovenia § 56 ods. 2 OZ, preto sa na tento nevzťahuje požiadavka primeranosti a je vylúčený zo súdneho prieskumu. Obdobne argumentuje aj Ústavní soud ČR v náleze III. ÚS 2725/13 zo dňa 10.4.2014. Tento právny názor si osvojil súd prvej inštancie aj v tomto konaní, pričom dodal, že poplatok za správu úveru ako aj poplatok za jeho spracovanie predstavujú bežnú súčasť poskytovania bankových služieb, kedy banke so spracovaním a spravovaním úveru vznikajú nielen náklady spojené so zabezpečením riadneho vedenia úverového účtu, jeho založením, kontrolou, spárovaním jednotlivých splátok, odrátavaním z konečnej sumy a podobne, ale na tento účel je banka nútená mať k dispozícii personálny a technický aparát. Nesúhlasil s názorom žalobkyne, že by banka neposkytovala žiadnu službu za úhradu poplatkov, práve naopak. S možnosťou úhrady poplatkov počítá aj právna úprava spotrebiteľských vzťahov, tieto z úhrad nevylučuje a dokonca im vymedzuje podmienky a možnosti ich uplatnenia a úhrad (samotný zákon č. 251/2008 Z.z. na viacerých miestach spomína platenie poplatkov veriteľovi). Nakoľko poplatky boli v zmluve

dojednané zrozumiteľne a zreteľne a tieto predstavujú cenu plnenia, zaujal názor, že sú v zmysle citovaného ustanovenia § 53 ods. 1 OZ vylúčené z prieskumu z titulu ich neprijateľnosti. Okrem toho podľa názoru súdu prvej inštancie rozhodne nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko ich výška zodpovedá službe, ktorú banka klientovi poskytuje. Žalobkyňa v konaní uvádzala, že neprijateľnosť poplatku za správu úver spôsobuje aj to, že na strane žalovaného došlo k jeho jednostrannému navýšeniu, čím došlo k zmene zmluvných podmienok a v podstate k uzavretiu Dodatku k úverovej zmluve. Súd prvej inštancie uviedol, že možnosť zvýšenia poplatku predpokladajú samotné Všeobecné obchodné podmienky, ktoré zároveň uvádzajú spôsob, akým je klient o tejto skutočnosti informovaný, čo znamená, že jednostranné navýšenie resp. jeho možnosť bola súčasťou zmluvných podmienok, pričom tieto zároveň umožňovali žalobkyni od zmluvy odstúpiť v prípade nesúhlasu s takýmto postupom. Možnosť takéhoto navýšenia vyplývala priamo zo zmluvy, kde boli špecifikované všetky jej následky a preto nemožno hovoriť o vzniku dodatku k zmluve. Žalovaný konal len tak, ako mu to umožňovala zmluva. Okrem toho oba poplatky sú v tomto prípade vedľajšími dojednaniami, preto považoval za správne, keď ich úprava je súčasťou Všeobecných obchodných podmienok. Mal za zrejmé, že v tejto otázke, ako aj vo všetkých otázkach týkajúcich sa spotrebiteľského práva, neexistuje právna a interpretačná jednota a to ani v meradle medzinárodného alebo komunitárneho práva. Avšak považoval nutné si uvedomiť, že ochrana spotrebiteľa bola etablovaná do právnych úprav práve preto, aby chránila spotrebiteľa pred nekalým až úžerníckym konaním veriteľov, avšak túto nemožno absolútne aplikovať v prípade, že veriteľ dodrží všetky zákonné podmienky, poskytne spotrebiteľovi úver a dôvodne sa domáha jeho vyplatenie spolu s úrokmi z omeškania. Podotkol, že rozhodovacia činnosť slovenských súdov v otázke spotrebiteľských vzťahov prekročila hranicu primeranosti a niekedy nadobúda až absurdné rozmery, kedy obsahovo nezávažným nedostatkom v zmluvách pripisuje následky v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Mal za nesporné, že veriteľ musí dodržiavať zákonné ustanovenia, na druhej strane však nemožno úplne vylúčiť zodpovednosť spotrebiteľa za svoje konanie ako subjektu s plnou právnou subjektivitou, ktorému v prípade uzavretia úverovej zmluvy musí byť zrejmé, že s poskytnutím finančných prostriedkov sa spája povinnosť tieto vrátiť a za ich poskytnutie zaplatiť banke aj úhradu. Na základe vyššie uvedeného žalobe vyhovieť nemohol.

30. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle zásady úspešnosti v konaní podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vzhľadom na plný úspech žalovaného v konaní mu priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

31. Proti tomuto rozsudku podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobkyňa a žiadala ho zmeniť a jej žalobe vyhovieť, prípadne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Napadnutý rozsudok označila za vecne nesprávny, nezákonný a arbitrárny. Uviedla, že rešpektujúc zásadu pacta sunt servanda po uhradení úveru (istiny, úrokov a poplatkov) sa domáha od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť relevantného úveru, keď po uzatvorení zmluvy o úvere prišla o svojho manžela a sťažila sa tým jej ekonomická situácia. Zároveň to označila za irelevantné, ako aj skutočnosť, že je stranou sporu vo viacerých obdobných súdnych konaniach. Pokiaľ ide o ňou tvrdenú bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru uviedla, že namietala aj možnosť jednostranného navýšenia poplatku za správu úveru, čím malo dôjsť aj k zmene údajov o celkových nákladoch, keď v tejto súvislosti namietala nesprávnosť výpočtu RPMN. Jednostranným navýšením poplatku za správu došlo podľa nej de iure aj de facto k uzatvoreniu novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto sa od ďalšej splátky mali tieto skutočnosti premietnuť do RPMN, ktorá bola určená v jej neprospech ako spotrebiteľa, keďže do nej nebolo zahrnuté predmetné navýšenie poplatku. Nestotožnila sa s právnym záverom súdu prvej inštancie, ktorý nesúhlasil s právnou úvahou v tomto smere, keď Všeobecné obchodné podmienky jej neboli predložené a nepodpísala ich. V tomto smere počas prvoinštančného konania poukázala na obsah právnu argumentáciu a vnútroštátnu judikatúru. Tvrdila, že nemala reálnu možnosť sa s nimi oboznámiť a už vôbec nie obsah Všeobecných obchodných podmienok ovplyvniť. Klauzulu o tom, že sa oboznámila s ich obsahom, mala za irelevantnú. Súdu prvej inštancie preto vytkla, že sa oprel o ich znenie. Súdu prvej inštancie tiež vytkla nesprávny výklad ust. § 4 ods. 2 písm. i/ Zákona č. 258/2001 Z.z., keď podľa žalobkyne vyplýva povinnosť *expresis verbis* rozlišovať splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov a to osobitne, keď v relevantnej zmluve je špecifikovaná len výška mesačnej anuitnej splátky. Napriek tomu súd prvej inštancie neuviedol, kde presne v zmluve je uvedená výška istiny a kde výška úroku. Do pozornosti dala kogentnosť tohto zákonného ustanovenia, ktoré nepripúšťa modifikáciu a ani vylúčenie jeho normatívneho účinku a nemožno sa od neho odkloniť ani

dohodou zmluvných strán. Vytkla súdu prvej inštancie, že nadradil Smernicu nad vnútroštátne právo a porušil tým zásadu právnej istoty v spojení so zásadou zákazu výkladu kontra legem. Tvrdila, že v danej veci nie je možno sa opierať o právne závery rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42-15, keďže Súdny dvor EÚ nemá právomoc vykladať národné právo niektorého z členských štátov EÚ/ES, keď má len právo výkladu práva EÚ/ES. Upozornila na nemožnosť slovenského súdu urobiť výklad kontra legem a to, že ak súdny dvor rozhodne o nesprávnej aplikácii alebo transpozícii smernice do národného práva, tak takéto porušenie musí napraviť národný štát zmenou národnej legislatívy. Pokiaľ sa štátne orgány nestotožnia so znením zákona, v právnom štáte je vždy potrebné využiť iba legálne prostriedky vedúce k zániku jeho platnosti alebo účinnosti cestou zákonodarcu alebo ústavného súdu, pričom nie je možné tento zákon počas jeho platnosti a účinnosti neakceptovať. Mala za to, že čl. 10 ods. 2 písm. h) a ods. 2 písm. i) Smernice 2008/48/ES riešia iné záležitosti ako ust. § 4 ods. 2 písm. i) Zákona č. 258/2001 Z.z.. Súčasne daná smernica nie je podľa nej priamo právne záväzná a ani priamo aplikovateľná a každý štát ju má len transponovať do vnútroštátnej právnej úpravy. Slovenská republika čl. 10 ods. 2 Smernice do vnútroštátneho práva netransponovala, ale do právneho poriadku zaviedla ust. § 4 ods. 2 písm. i) Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného od 06.11.2008. Znenie týchto noriem je podľa nej odlišné, keď ani rozsudok Súdneho dvora EÚ nemôže bez transponovania Smernice a zmeny kogentnej právnej normy založiť prípustnosť výkladu kontra legem, ktorý je v rozpore s princípom právneho štátu. Požiadavku Zákona č. 258/2001 Z.z. mala za odlišnú, keď ide nad rámec Smernice a vyžaduje jednoznačne vyjadrenie splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Právo vykladať vnútroštátne zákony má iba členský štát a nemôže ho vykladať Smernica. Nesprávnu transpozíciu Smernice označila za problém Slovenskej republiky a nie problém preskúmaného konania. Eurokonformný výklad nemožno podľa nej aplikovať automaticky, keď takúto možnosť je potrebné skúmať. Následne rozobrala teóriu priameho a nepriameho účinku Smernice, ustálenú judikatúru Súdneho dvora EÚ o zákaze horizontálneho priameho účinku, podľa ktorého žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti sa nemôže použiť v rámci sporu medzi jednotlivcami, na zákaz výkladu kontra legem v právnom poriadku SR inkorporovaný v čl. 1 Ústavy SR, zásadu výkladu v prospech spotrebiteľa, zásadu právnej istoty zákazu spätnej účinnosti. Vzhľadom na uvedené namietala možnosť priameho a aj nepriameho použitia Smernice. Uviedla, že neexistuje žiadne rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, ktoré by povolilo pri priamom alebo nepriamom výklade smernice v rámci horizontálneho vzťahu výklad kontra legem a súčasne ktoré by povolilo priamu aplikáciu práv z nesprávne transponovaných ustanovení voči fyzickej alebo právnickej osobe. Ustanoveniu § 4 ods. 2 písm. i) Zákona č. 258/2001 Z.z. nemožno priznať nepriamy účinok, nemožno ho vykladať v súlade so smernicou, nakoľko nebolo novelizované a zosúladené s textom smernice. Poukázala na národnú prax súdov v tomto smere. Zaujala názor, že členský štát je viazaný smernicou, pokiaľ ide o výsledok, a nie jej textom v zmysle, že by musel byť bezpodmienečne prevzatý do vnútroštátnej úpravy, keď členský štát môže prijať úpravu aj nad rámec smernice, pokiaľ nie je v rozpore s ňou. Vyslovila, že vyžiadať si plán anuitných splátok nie je povinnosťou spotrebiteľa, ale jeho právom, ktoré môže využiť po uzatvorení zmluvy. Inak musí spotrebiteľská zmluva obsahovať kogentnú náležitosť podľa ust. § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z., a to rozpísanie splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov.

32. K údajnému premlčaniu žalobou uplatneného nároku žalobkyňa konštatovala plynutie subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nestotožnila sa s právnym názorom súdu prvej inštancie ohľadom začiatku plynutia subjektívnej lehoty, nakoľko podľa nej táto začala plynúť až vysvetlením danej právnej problematiky právnym zástupcom. Poukázala na výsledky súdnej praxe podporujúce právny názor, že podstatným okamihom nie je ten, kedy sa strana sporu o vzniku bezdôvodného obohatenia mohla dozvedieť, ale kedy sa skutočne o jeho vzniku dozvedela. Tiež sa nestotožnila s právnym názorom súdu prvej inštancie vo vzťahu k premlčaniu jednotlivých splátok. Uviedla, že za čiastkové plnenie možno považovať aj plnenie v splátkach. Pri čiastočnom plnení dlhu sa má plnenie najprv započítať na istinu a až potom na úroky, čo stanovuje samotná dôvodová správa k ust. § 566 ods. 2 OZ. Do pozornosti dala tiež výkladové pravidlo, že v pochybnostiach treba použiť výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. Otázka započítavania splátok najskôr na istinu a až potom na úroky bola už zo strany vnútroštátnych súdov posudzovaná, a to rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 11C 387/2012-90 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 20C 144/2014 a poukázala na ústavou garantovaný princíp právnej istoty, keď diametrálne odlišné rozhodovanie súdov v obdobných veciach považovala za ústavne neudržateľné. V zmysle čl. 2 CSP je podľa nej základným atribútom právnej istoty požiadavka predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. S posúdením otázky premlčania súdom prvej inštancie sa tak nestotožnila, keď vznesenú námietku

premlčania žalovaným opätovne označila za nedostatočne špecifikovanú a zdôvodnenú. Nesúhlasila s tvrdením žalovaného, že ju nemohol dostatočne špecifikovať vzhľadom na neurčitosť žaloby, keď k nej boli doložené všetky relevantné doklady. Poukázala tiež na povinnosť konajúceho súdu prihliadnúť na premlčanie v spotrebiteľskom vzťahu ex offio, avšak výlučne v záujme spotrebiteľa.

33. Vo vzťahu k zamietnutiu ďalších žalobou uplatnených určovacích nárokov zopakovala, že súd prvej inštancie sa priklonil k argumentačnej línii českých súdov, že poplatky určito a zreteľne zmluvne dojednané predstavujú cenu plnenia a preto sú vylúčené zo súdneho prieskumu ich neprijateľnosti. Nestotožnila sa s týmto právnym posúdením veci, keď princíp zmluvnej voľnosti má v spotrebiteľských vzťahoch limity. Oba poplatky nemohla ovplyvniť, preto ich nepovažuje za zmluvne dojednané, a taktiež absentuje vo vzťahu k nim synalagmatické plnenie. Pod pojem poplatok podľa nej nemožno subsumovať akúkoľvek sumu určenú veriteľom predstavujúcu úhradu jeho nákladov a ide o plnenie spotrebiteľa bez protiplnenia. Zopakovala svoju právnu argumentáciu použitú pred súdom prvej inštancie a daný vzťah prirovnala k zmluvnému vzťahu s advokátom, ktorý má nárok na odmenu za poskytnuté právne služby bez účtovania poplatkov. Obdobne sa vyjadrila k poplatku za správu úveru, keď navyše v danom prípade ho žalovaný svojvoľne navýšil bez súhlasu protistrany. Oba poplatky označila za vedľajšie dojednania zmluvy, ktoré netvoria hlavný predmet zmluvného vzťahu. Keďže nejde o hlavný predmet plnenia, preto ho z prieskumu súdom nemožno vylúčiť. Uvedený právny záver podporuje podľa nej i judikatúra Súdneho dvora ES/EÚ. Odôvodnenie napadnutého rozsudku označila za zmätočné, keď na jednej strane konštatuje, že poplatky sú cenou úveru a preto ako hlavný predmet plnenia sú vylúčené zo súdneho prieskumu, na strane druhej uvádza, že oba poplatky sú vedľajšími dojednania upravenými vo VOP. K nemožnosti jednostranného navýšenia poplatkov dala do pozornosti viaceré rozhodnutia súdov SR. Vytkla súdu prvej inštancie, že sa oprel o judikatúru českých súdov a nevzal do úvahy, že táto sa vzťahuje len k poplatkom za správu úveru a nevzťahuje sa k odlišnému poplatku za jeho poskytnutie. Uviedla, že právny poriadok SR nepozná pojem viazanosti právnym poriadkom iného štátu. Z princípu právnej istoty vyplýva, že pokiaľ už súd určitú otázku hmotnoprávneho vzťahu účastníkov vyriešil v inom súdnom konaní, je týmto rozhodnutím súd viazaný, inak porušuje právo strany sporu na spravodlivé súdne konanie. Vyjadrila názor, že súd prvej inštancie porušil jej procesné práva, vzhľadom na arbitrárnosť napadnutého rozsudku, jeho nepreskúmateľnosť a zmätočnosť, keď súd prvej inštancie sa nevysporiadal s jej detailnou a hĺbkovou analýzou danej problematiky doplnenou o judikatúru Súdneho dvora EÚ. Následne poukázal na judikatúru týkajúcu sa náležitostí súdnych rozhodnutí a týkajúcu sa porušenia práva na spravodlivý proces nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia.

34. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne do rozhodnutia odvolacieho súdu písomne nevyjadril.

35. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec podľa § 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP a § 381 CSP bez pojednávania s poukazom na ust. § 385 ods. 1 CSP a postupom podľa § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP. Dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, keď súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie správnym smerom a v rozsahu potrebnom z hľadiska skutočností potrebných pre posúdenie uplatneného nároku a obrany proti nemu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na vec aplikoval zodpovedajúce právne normy, ktoré aj správne vyložil. Svoje skutkové a právne závery v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP), z ktorého dôvodu sa odvolací súd s jeho právnymi závermi stotožňuje a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie napadnutého rozsudku je vyčerpávajúce a v odvolaní uvádzané argumenty nie sú spôsobilé privodiť iný než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nedôvodnosti žalobkyne v časti týkajúcej sa vydania bezdôvodného obohatenia pre premlčanie tohto nároku žalobkyne a nedôvodnosti žaloby v časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok pre nesporný zánik spotrebiteľského zmluvného vzťahu strán sporu. Úlohou odvolacieho súdu je preto len vyjadrenie sa k odvolacím námietkam žalobkyne.

36. K odvolacím námietkam žalobkyne však odvolací súd uvádza, že podľa ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení súdneho rozhodnutia konajúci súd, a to prvoinštančný a aj odvolací, právne posúdi podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán. V rámci civilného sporového konania je konajúci súd orgán, ktorý právo nehľadá a nevytvára, ale ho aplikuje na preskúmanú vec, tak, aby zohľadňoval praktickú stránku daného sporového konania a aby výsledok tohto konania, t. j. súdne rozhodnutie, korešpondovalo s praktickou stránkou veci a nebolo z praktického života vytrhnuté. Každé súdne rozhodnutie má byť preskúmateľné jednak verejnosťou odbornou, ale aj laickou, t. j. má byť zrozumiteľné

najmä pre laické strany sporu. Súdne rozhodnutie preto nie je priestorom pre odbornú teoretickú diskusiu na najvyššej úrovni, ale má vychádzať z reálneho stavu v praktickom živote spôsobeného právnou situáciou, od ktorej sa posudzovaný spor odvíja a zároveň aj od toho, v akom štádiu v praktickom živote právny vzťah sporových strán sa práve nachádza. Uvedené sa týka rovnako žalôb na plnenie, ako aj žalôb určovacích, a to spotrebiteľské vzťahy nevynímajúc.

37. Aj podľa ust. § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy každý dôkaz jednotlivo a všetky v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, keď v zmysle ust. § 191 ods. 2 CSP vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti či nepravdivosti tvrdených skutočností vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Medzi skutočnosťami, ktoré boli tvrdené a boli predmetom dokazovania, sudca rozlišuje tie, ktoré sú pre spor rozhodné. Zákon nepredpisuje pravidlá, z ktorých by malo vychádzať hodnotenie jednotlivých dôkazov a ich hodnotenie vo vzájomnej súvislosti. Hodnotenie dôkazov je zložitý myšlienkový proces, ktorého podstatou sú čiastkové i komplexné závery sudcu o výsledkoch vykonaného dokazovania. Základom hodnotiaceho princípu súdu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Vierohodnosť určitého poznatku získaného vykonaním konkrétneho dôkazu a teda aj jeho význam z hľadiska dôkazu pravdivosti či nepravdivosti skutkových tvrdení súd hodnotí jednak izolovane, jednak v porovnaní s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. Získané poznatky potom porovná s poznatkami získanými hodnotením ostatných dôkazov a uváži, do akej miery sú tieto poznatky súladné či protichodné, vzájomne sa doplňujúce a pod. Výsledkom celkového hodnotenia dôkazných prostriedkov je záver o pravdivosti tvrdených skutočností, ktorý je podkladom pre záver o tom, či a do akej miery účastník splnil svoju povinnosť preukázať skutkové tvrdenie. Také hodnotenie dôkazov, ktoré vyznie v záver, že pravdivosť skutkových tvrdení nemožno potvrdiť ani vylúčiť, povedie k tomu, že rozhodnutie súdu vyznie nepriaznivo pre účastníka, ktorého pravdivosť tvrdení mala byť preukázaná. Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že nesprávnosť tohto hodnotenia možno vyčítať, len ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia. Nemožno potom ani polemizovať so skutkovými závermi súdu a namietat', čomu uveril a čomu nie, že niektorý dôkaz nemal za pre skutkový stav dôležitý alebo naopak (6MCdo 1/2010).

38. Právnym posúdením veci je potom činnosť súdu, ktorou zistený skutkový stav subsumuje pod skutkové podstaty určitých právnych noriem hmotnoprávneho charakteru, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd skutkový stav subsumuje pod nesprávnu normu, alebo ak správne aplikovanú právnú normu nesprávne interpretuje.

39. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie zákonu zodpovedajúcim spôsobom vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a správne ustálil skutkový stav. Jeho hodnoteniu vykonaného dokazovania nemožno vytknúť nezákonnosť a nelogickosť. Taktiež pri právnom posúdení veci sa nedopustil omylu. Odvolací súd opakuje, že s jeho hodnotením dôkazov a právnym posúdením veci sa stotožňuje, a to aj pokiaľ ide o časť nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v zaplatených úrokoch z úveru a poplatkoch vzťahujúcich sa k úveru z dôvodu premičania tohto nároku žalobkyne, rovnako aj pokiaľ ide o žalobkyňou požadované určenia týkajúce sa neprijateľnosti zmluvných podmienok. Hodnotiť vykonané dôkazy je totiž oprávnený len konajúci súd, pričom v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/O4), neznamená ani právo na to, aby bolo súdom rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/O4) a nepatrí sem ani právo strany sporu dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I.ÚS 97/97). Je pravdou, že do práva na spravodlivý súdny proces patrí právo strany sporu, aby sa konajúci súd vysporiadal s právnou argumentáciou, ktorou odôvodňuje podstatu svojho nároku, ale argumentáciou podstatnou v rámci prostriedkov procesného útoku alebo procesnej obrany.

40. V konaní bolo nesporné, že medzi stranami sporu existoval zmluvný záväzkový vzťah, ktorého predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovaným žalobkyňi a jej povinnosť plniť si

povinnosti dohodnuté v zmluve. V konaní bolo nesporné, že žalobkyňa žalovaným poskytnutú istinu úveru a aj všetky úroky a poplatky zaplatila, čím vzájomný záväzkový vzťah strán sporu zanikol. Následne po zániku záväzkového vzťahu po odbornej konzultácii so zvoleným právnym zástupcom žalobkyňa iniciovala súdne konanie s predmetom sporu vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti viacerých zmluvných podmienok. Žalovaný využil svoje oprávnenie vzniesť námietku premlčania nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, preto bol súd prvej inštancie povinný podľa ust. § 100 OZ na ňu prihliadnuť a právne posúdiť jej opodstatnenosť, nakoľko jej ignoráciou by postupoval nezákonne, keďže premlčané právo nemožno súdom priznať. Bolo jeho povinnosťou zaujať stanovisko k nej a prejudiciálne ustáliť, kedy došlo k právnej skutočnosti, od ktorej mohla žalobkyňa žalobou uplatnený nárok na súde uplatniť prvýkrát. V prípade nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, rozlišujúc plynutie lehoty subjektívnej a objektívnej, je týmto momentom skutočnosť, kedy sa o vzniku bezdôvodného obohatenia subjekt civilného sporového konania dozvedel, avšak na základe objektívnych reálnych skutočností, keď touto právnou skutočnosťou nemôže byť moment, kedy si vznik bezdôvodného obohatenia uvedomil na základe vysvetlenia právnym zástupcom. Prijatie právnej argumentácie právneho zástupcu žalobkyne v tomto smere by bolo absurdné a odporujúce právnej teórii a zaužívanej súdnej praxi. Každý začiatok plynutia akejkolvek premlčacej doby sa podľa ust. § 101 OZ odvíja od určitej právne významnej právnej skutočnosti, kedy sa právo mohlo prvý raz vykonať, keď v danom prípade je to uhradenie každej jednotlivkej splátky úveru žalobkyňou. Žalobkyňa po úhrade každej jednej splátky nič nebránilo v uplatnení si jej práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa v rámci prvoinštančného konania nespochybňovala čas, kedy k úhrade jednotlivých splátok došlo, t. j. v tomto zmysle nespochybňovala čas, odkedy napokon začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie jej nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie ustálil, a tento ustálený údaj ako podstatnú právnú skutočnosť pre posúdenie prípadného premlčania jej nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v zaplatených úrokoch z úveru a poplatkoch nespochybňuje ani v konaní odvolacom. Argumentuje inými právnymi skutočnosťami, a síce, že o vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedela až po konzultácii s právnym zástupcom v čase, keď mala všetky splátky úveru spolu s úrokmi aj poplatkami uhradené, ktorú právnú argumentáciu odvolací súd vyhodnotil ako absolútne neopodstatnenú, pričom zároveň argumentuje tým, že jednotlivé splátky úveru je potrebné započítavať najskôr na istinu a až následne na úroky z úveru. Žalobkyňa v tomto smere svoju argumentáciu podporuje poukazom na ust. § 566 ods. 2 OZ a na dôvodovú správu k uvedenému ustanoveniu. Odvolací súd sa však stotožňuje s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie o nemožnosti aplikácie uvedeného ustanovenia na plnenie v splátkach, nakoľko pojednáva o čiastočnom plnení, t. j. o inom právnom inštitúte. Aj z chronológie jednotlivých ustanovení OZ je zrejmé, že zákonodarca vymedzil možnosť okrem jednorazového plnenia (§ 559 OZ) možnosť dohodnutého plnenia v splátkach (§ 565 OZ) a následne aj možnosť plnenia čiastočného na základe iniciatívy dlžníka počas plynutia zmluvného právneho vzťahu (§ 566 OZ) ako samostatné právne inštitúty. Aplikácia ust. § 566 ods. 2 OZ o čiastočnom plnení pre zmluvne dohodnuté plnenie v splátkach nie je prípustná. V danom prípade žalobkyňa tým, že od počiatku zmluvného vzťahu poskytovala žalovanému zmluvne dohodnuté splátky, neplnila čiastočne tak, ako to má na mysli ust. 566 OZ, v ktorom prípade by sa jej plnenia mali započítavať najskôr na istinu. Pre plnenie v splátkach teda bolo možné zmluvné dojednanie strán sporu, že splátky bude žalovaný započítavať najskôr na úroky z úveru. Preto odkaz žalobkyne na dôvodovú správu k ustanoveniu OZ o čiastočnom plnení je irelevantný, nakoľko táto sa zaoberá inštitútom mimoriadnej splátky úveru, čiže čiastočným plnením a nie inštitútom splátok od začiatku zmluvného vzťahu zmluvne dojednaných. Žalobkyňa neuviedla žiadne rozhodnutie súdu týkajúce sa práve žalovaného, ktoré by takúto zmluvnú podmienku určilo za neprijateľnú, preto prípadným súdnym rozhodnutím predkladaným žalobkyňou o tejto právnej otázke nebol súd prvej inštancie vychádzajúc z ust. § 193 CSP viazaný.

41. Pokiaľ ide o ďalšie žalobkyňou uplatnené nároky, a to určenia neprijateľnosti rôznych zmluvných podmienok, je potrebné pripomenúť, že v konaní nebolo sporné, že spotrebiteľský zmluvný vzťah strán sporu splnením dluhu žalobkyňou zanikol, nakoľko žalobkyňa žalovanému uhradila všetky splátky úveru, t. j. istinu, úroky aj poplatky. V dôsledku zániku ich zmluvného záväzkového vzťahu preto žalobkyňa stratila postavenie spotrebiteľky v existujúcom zmluvnom spotrebiteľskom vzťahu, z ktorého dôvodu zanikol aj jej nárok na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktorý inštitút OZ je namieste využiť v prípade existujúceho zmluvného vzťahu v záujme predídania následkov v praktickom živote spotrebiteľa za účelom vyhnutiu sa povinnosti plniť neprijateľné plnenie. V danom prípade vznikol medzi stranami vzťah zo žalobkyňou tvrdeného bezdôvodného obohatenia, v ktorom je žalobkyňa síce naďalej spotrebiteľkou, avšak vzhľadom na premlčanie jej práva na vydanie bezdôvodného obohatenia a uplatnenie námietky

premlčania tohto nároku žalovaným v rámci prvoinštančného konania, ku ktorému prostriedku procesnej obrany oslabujúcemu žalobou uplatnený nárok je oprávnený žalovaný i v spotrebiteľskom vzťahu, je potrebné tento nárok vyhodnotiť za nedôvodný. Ak totiž žalobkyňa splnila žalovanému celý dlh a jej nárok na prípadné vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný, určenie akejkoľvek zmluvnej podmienky za neprijateľnú nemá žiaden praktický význam.

42. So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP vzhľadom na plný úspech žalovaného v odvolacom konaní, ktorému však tento nárok nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

44. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).